

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ

Φύλλο 434 1,00 € Εφημερίδα της Οργάνωσης Κομμουνιστών Διεθνιστών Ελλάδας

Κατεβάζουν προς ψήφιση το Πολυνομοσχέδιο της 3ης αξιολόγησης με τα αντιδραστικότερα μέτρα σε βάρος των εργαζομένων

Αντεπίθεση ΤΩΡΑ με Απεργία Διαρκείας

Πλειστηριασμοί

Ποινικοποίηση των κινητοποιήσεων

σελ. 4

Εκπαίδευση

Ο αγώνας ενάντια στο Πανεπιστήμιο Δυτ. Αττικής

σελ. 7

Παλαιστίνη

Σε θανάσιμο κλοιό

σελ. 12

Κομμουνιστικό

Μανιφέστο

Το πρώτο επαναστατικό πρόγραμμα

σελ. 14-15

Αθλιότητες και γελοιότητες για το άσυλο στον Τούρκο στρατιωτικό

Ένα γαϊτανάκι κυβέρνησης και «αντιπολίτευσης» προκάλεσε η χορήγηση ασύλου σε 1 από τους 8 Τούρκους στρατιωτικούς που έχουν καταφύγει στην Ελλάδα μετά το αποτυχημένο πραξικόπημα τον Ιούλιο του 2016 στην Τουρκία, η οποία έχει ζητήσει την έκδοσή τους.

Η απόφαση (πέρα από σκοπιμότητες όπου πιθανότατα αποβλέπει) είναι θεμελιωμένη. Η Τουρκία δεν είναι «ασφαλής» για οποιονδήποτε βρίσκεται στο στόχαστρο του καθεστώτος. Εκεί οι 8 πιθανότατα θα βασανιστούν. Έχει προηγηθεί τελεσίδικη απόφαση του Αρείου Πάγου για μη έκδοση, με συναφές σκεπτικό.

Ο υπουργός Μεταναστευτικής Πολιτικής Γ. Μουζάλας κατέθεσε αίτηση κατά της χορήγησης ασύλου (προσπαθώντας να κρατήσει ανοιχτή την παράκαμψη της μη έκδοσης, διαμέσου μιας πιθανής απέλασης). Κυβερνητικά στελέχη καλλιεργούσαν το επιχείρημα ότι «πραξικοπηματίες δεν είναι ευπρόσδεκτοι!» Η κυβέρνηση Τσίπρα είναι διατεθειμένη για οποιοδήποτε πεσκέσι στον Ερντογάν, με την ελπίδα κάποιων καλών σχέσεων. Το 2016 είχε προσπαθήσει, ανεπιτυχώς, να

δρομολογήσει την έκδοση. Δεν πρόκειται μόνο για καταπάτηση του δικαιώματος στο άσυλο, αλλά και για πολύ επικίνδυνη λογική. Πως θεωρεί τους 8 πραξικοπηματίες; Επειδή αυτό ισχυρίζεται το καθεστώς Ερντογάν; Άλλωστε, η συμμετοχή ή μη στο πραξικόπημα είναι «αδιάφορη» για τη χορήγηση ασύλου (όπως σημείωσε η Ελληνική Ένωση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου και του Πολίτη), καθώς στην Τουρκία κινδυνεύει ακόμα και η ζωή τους.

Είναι γελοίο η ΝΔ και λοιποί μνημονιακοί να εμφανίζονται υπέρμαχοι της «ανεξαρτησίας» της αστικής δικαιοσύνης ενάντια στις κυβερνητικές παρεμβάσεις (μαζί τους το Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες), «πατριώτες» ενάντια στις απειλές του καθεστώτος Ερντογάν ότι η Ελλάδα υποθάλπει τρομοκράτες. Μόνη «δικαιοσύνη» και πατριωτισμός είναι όσα εγγυώνται τα ταξικά συμφέροντά τους.

Κύβερνηση, «αντιπολίτευση», ΜΜΕ-ξαπάτησης δεν έχουν κανένα πρόβλημα όταν η αστική δικαιοσύνη τσακίζει εργαζόμενους, φτωχούς, νέους, αγωνιστές. Με την κτηνώδη μεταχείριση των προσφύγων/μεταναστών – γι' αυτούς η Τουρκία

θεωρείται «ασφαλής», σε συμφωνία με την ΕΕ! Με την παράδοση παλιότερα (κυβέρνηση Σαμαρά) Τούρκων αγωνιστών στον Ερντογάν, με μαφιόζικες μεθόδους της Αντιτρομοκρατικής. Όλοι επικροτούν την πρόσφατη σύλληψη και δίωξη των 9 αγωνιστών από την Τουρκία (άλλο ένα «δώρο» στον Ερντογάν), αναμασώντας ασφαλίτικες ανακοινώσεις – γι' αυτούς δεν υπάρχουν «συμβούλια» και «ενώσεις» να μιλήσουν, εγγυήσεις «δίκαιων δικών»!

Το εργατικό κίνημα και η επαναστατική αριστερά, κι από τις δύο πλευρές του Αιγαίου, δεν έχουν αυταπάτες περί «ανεξάρτητης δικαιοσύνης». Δεν υπερασπίζονται κανέναν милитарιστή, αλλά τα δημοκρατικά και ανθρώπινα δικαιώματα. Δεν πρέπει να γίνουν ουρά του αστικού εθνικισμού (όπως π.χ. το ΚΚΕ που μιλάει για «κυριαρχικά δικαιώματα»). Αντιπαλεύουν τις αντιδραστικές άρχουσες τάξεις σε Ελλάδα και Τουρκία, τους ιμπεριαλιστές. Ανεξάρτητη ταξική οργάνωση και πάλη, εργατικός διεθνισμός: να η μόνη εγγύηση για την υπεράσπιση των ελευθεριών μας, την αποτροπή νέων καταστροφικών συγκρούσεων και πολέμων.

Ενώ έχει ανακοινωθεί ότι στο πρώτο δεκαήμερο του 2018 θα κατέβει προς ψήφιση στη Βουλή το πολυνομοσχέδιο – βασικό προαπαιτούμενο της 3ης αξιολόγησης – που, εκτός από μια σειρά ακραίων νεοφιλελεύθερων μέτρων (πλειστηριασμοί, ιδιωτικοποιήσεις μιας ακόμη ομάδας οργανισμών και επιχειρήσεων του δημόσιου, μέτρα στήριξης των τραπεζών κ.ά.), περιλαμβάνει τα πιο αντεργατικά και αντιδραστικά μέτρα από όσα έχουν παρθεί μέχρι σήμερα, μια που χτυπάει ριζικά τον συνδικαλισμό, το δικαίωμα της απεργίας, τη συγκρότηση της εργατικής τάξης σαν τάξη κ.λπ., ξαφνικά η άθλια κυβέρνηση Τσίπρα έφερε στο τραπέζι δύο θέματα: α) την ονομασία της πρώην γιουγκοσλαβικής Μακεδονίας και β) την αίτηση για την ακύρωση του ασύλου που έδωσε η δευτεροβάθμια επιτροπή ασύλου σε έναν τούρκο αξιωματικό. Ανεξάρτητα από τη σοβαρότητα και των δύο θεμάτων, είναι προφανές ότι η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ με αυτό τον τρόπο προσπαθεί για ακόμη μια φορά να μετατοπίσει την πολιτική ατζέντα από τα βάρβαρα μνημονιακά μέτρα, που θα επηρεάσουν καθοριστικά τη ζωή των εργαζομένων, των φτωχών λαϊκών στρωμάτων και της νεολαίας.

Όμως, όσες παραπλανητικές ενέργειες και αν χρησιμοποιεί ο Τσίπρας και η παρέα του, κατά πάσα πιθανότητα φτάνουν στο τέλος της άθλιας αντιδραστικής πορείας τους. Η αστική τάξη, το μεγάλο (και το μαφιόζικο) κεφάλαιο και ιδιαίτερα η ευρωπαϊκή πολιτικοοικονομική ελίτ και οι ιμπεριαλιστές (κυρίως οι Αμερικάνοι) βρήκαν αυτούς που εξυπηρετούν με τον καλύτερο τρόπο τα συμφέροντα και τα σχέδιά τους. Αυτός είναι και ο λόγος που εκφράζονται με τα καλύτερα λόγια για τα οικονομικά «επιτεύγματά» τους, για τη «σταθερότητα» και την «κανονικότητα» που «βλέπουν» στην Ελλάδα, όπου γι' αυτούς αυτά σημαίνουν ότι οι

υποτακτικοί του ΣΥΡΙΖΑ εφαρμόζουν πιστά τα μνημόνια και τα ιμπεριαλιστικά τους σχέδια στην περιοχή.

Ωστόσο, τίποτα δεν μπορεί να τους σώσει από την οργή και την αηδία των μαζών για τη μετάλλαξη τους σε μνημονιακούς, φιλοκαπιταλιστές και φιλοϊμπεριαλιστές, πολύ περισσότερο μάλιστα που η δομική κρίση του παγκόσμιου, ευρωπαϊκού και ελληνικού καπιταλισμού μεγαλώνει και χειροτερεύει.

Η αποσύνθεση της ΕΕ

Η κρίση και αποσύνθεση της ΕΕ ομολογείται απ' όλους, ακόμη και από εκείνους που μέχρι χθες την παρουσίαζαν σαν παράδεισο. Οι Βρετανοί όχι μόνο άνοιξαν την πόρτα της φυγής αλλά και άναψαν το φως για τη διάλυσή της. Η χιονοστιβάδα των γεγονότων, από τους αγώνες των εργαζομένων μέχρι τον αγώνα για την ανεξαρτησία της Καταλονίας, δείχνουν ότι αυτό το στρατηγείο των ευρωπαϊών καπιταλιστών ενάντια στις εργατικές και λαϊκές μάζες των χωρών της ΕΕ και όχι μόνο φτάνει στο τέλος του. Το 2018 είναι πολύ κρίσιμο και όλα δείχνουν ότι θα έχουμε νέα και αποφασιστικά δεδομένα στην πορεία διάλυσης της ΕΕ και πάνω απ' όλα της Ευρωζώνης, τουλάχιστον με τη μορφή που τη γνωρίσαμε μέχρι σήμερα.

Στις επερχόμενες εκλογικές αναμετρήσεις σε Ουγγαρία, Σουηδία και κυρίως Ιταλία θα φανεί αν αυτή η πορεία θα συνεχιστεί με τους ίδιους ρυθμούς ή αν θα έχουμε μια ακόμη μεγαλύτερη επιτάχυνση στην κρίση και αποσύνθεση της ΕΕ. Με τα μέχρι στιγμής δεδομένα, δυσκολία σχηματισμού συμμαχικής κυβέρνησης στη Γερμανία (που μάλλον είναι

η αρχή μιας σοβαρής πολιτικής κρίσης και όχι μόνο αδυναμία σχηματισμού κυβέρνησης), αποσύνθεση των γαλλικών παραδοσιακών αστικών κομμάτων (Ρεπουμπλικανικό και Σοσιαλιστικό), συμμετοχή της ακροδεξιάς στην αυστριακή κυβέρνηση, τα πράγματα κινούνται σε βάρος της κυρίαρχης γερμανογαλλικής πολιτικοοικονομικής ελίτ της ΕΕ. Με όλο και επιταχυνόμενους ρυθμούς, χάνει τον έλεγχο της κατάστασης και της λεγόμενης ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, με την οποία έλπιζε να κυριαρχήσει σε παγκόσμια κλίμακα.

Αν στην Ιταλία, στις εκλογές του προσεχούς Μαρτίου, κυριαρχήσουν οι κάθε είδους δεξιές και ακροδεξιές δυνάμεις και το Δημοκρατικό Κόμμα του Μ. Ρέντζι υποστεί ήττα όπως αναμένεται, τότε η πολιτικοοικονομική ελίτ θα αδυνατίσει ακόμη περισσότερο και η κατάσταση στην ΕΕ, και ιδιαίτερα στην Ευρωζώνη, θα χειροτερεύσουν ακόμη περισσότερο. Η κρίση του ιταλικού καπιταλισμού, του τρίτου σημαντικότερου στην ΕΕ, είναι όχι μόνο μεγάλη αλλά έχει φτάσει και σ' ένα σημείο όπου δεν μπορεί να μείνει μέσα στην ΕΕ και κυρίως στον ζουρλομανδύα του Ευρώ, τουλάχιστον χωρίς να αλλάξουν οι σημερινές συνθήκες, πράγμα όμως εξαιρετικά δύσκολο, μια που οι όποιες αλλαγές προσκρούουν στα συμφέροντα του γαλλικού και κυρίως του γερμανικού καπιταλισμού.

Η κρίση και αποσύνθεση της ΕΕ, αν δεν είναι η «μαύρη τρύπα» του παγκόσμιου καπιταλιστικού συστήματος, σίγουρα είναι η μαύρη τρύπα του ελληνικού καπιταλισμού και του πολιτικού του προσωπικού, που έχει συνδέσει το πολιτικό του μέλλον μ' αυτή, από τους παλαιότερους

μνημονιακούς μέχρι τους νεότερους του Τσίπρα και της παρέας του.

Οι πολεμικές εστίες πυκνώνουν και μεγαλώνουν

Η ήττα των Αμερικανών στη σύγκρουση της Συρίας και της ευρύτερης περιοχής δεν σημαίνει ότι αυτοί οι επικίνδυνοι ιμπεριαλιστές, στην περίοδο της μεγαλύτερης κρίσης και υποβάθμισής τους μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, θα υποχωρήσουν και θα εγκαταλείψουν την περιοχή. Τα τελευταία γεγονότα, η υπόθεση της Ιερουσαλήμ και κυρίως η όξυνση της κρίσης στο Ιράν – για να αναφερθούμε μόνο σ' αυτά τα δύο – δείχνουν ότι ετοιμάζουν νέα μεγάλη κρίση στην περιοχή, ίσως ακόμη και μεγαλύτερη από αυτή της Συρίας.

Το Ιράν μαζί με τη Β. Κορέα γίνονται οι νέες μεγάλες επικίνδυνες εστίες πολέμου, που σίγουρα το 2018 θα απασχολήσουν την παγκόσμια πολιτική σκηνή, με όλα τα ενδεχόμενα ανοιχτά. Χωρίς την εξουδετέρωση ή υποταγή του Ιράν, με οποιονδήποτε τρόπο, είναι αδύνατο για τον αμερικάνικο ιμπεριαλισμό, όχι μόνο να ανακτήσει την παλιά του κυριαρχία στην περιοχή ή ένα σημαντικό μέρος της, αλλά ακόμη και να αποφύγει να χάσει και τα ερείσματα που του απομένουν (Σαουδική Αραβία κ.λπ.), όχι μόνο υπέρ της Ρωσίας και των περιφερειακών δυνάμεων, αλλά υπέρ του βασικού τους ανταγωνιστή σε παγκόσμιο επίπεδο, της Κίνας.

Η κρίση του παγκόσμιου καπιταλιστικού και ιμπεριαλιστικού συστήματος θα οξύνουν και την ταξική πάλη και θα προκαλέσουν σημαντικές και βαθιές ανατροπές στο ήδη ασταθές και ρευστό παγκόσμιο οικονομικό, κοινωνικό και πολιτικό περιβάλλον. Το εργατικό κίνημα και οι επαναστατικές δυνάμεις πρέπει να ετοιμαστούν μπροστά στις επερχόμενες συγκρούσεις και ανατροπές.

Η καπιταλιστική βαρβαρότητα ...

με την γλώσσα των αριθμών

Ιδιαίτερα ανησυχητικά είναι τα συμπεράσματα της **Παγκόσμιας Έκθεσης Ανισότητας 2018** (World Inequality Report) που δημοσιεύθηκε από γάλλο οικονομολόγο. Στην έκθεση καταγράφεται ότι το ευπορότερο 0,1% του πλανήτη έχει αυξήσει τον πλούτο του από το 1980, περίπου όσο το φτωχότερο 50% (που αντιστοιχεί σε 3,8 δισ. ανθρώπους). Η έκθεση προειδοποιεί ότι η ανισότητα μεταξύ των πολύ πλούσιων και των φτωχών έχει αυξηθεί σε τεράστια επίπεδα σε ορισμένες χώρες του κόσμου, υπογραμμίζοντας ότι πλέον η «ψαλίδα» μόνο θα αυξάνεται. Η ανισότητα στον πλούτο χαρακτηρίζεται ως «ακραία» σε πολλές χώρες, μεταξύ των οποίων η Ρωσία και οι ΗΠΑ. Σύμφωνα με την έκθεση, το ευπορότερο 1% των ΗΠΑ κατείχε το 39% του εθνικού πλούτου το 2014, από το 22% που συγκέντρωνε το 1980. Σύμφωνα με τους συντάκτες της έκθεσης, η εισοδηματική ανισότητα έχει αυξηθεί σχεδόν σε όλες τις περιοχές του πλανήτη τις τελευταίες δεκαετίες, αλλά με διαφορετικές ταχύτητες.

Η κατάσταση της ελληνικής οικονομίας περιγράφεται σε άρθρο της *Wall Street Journal*, σύμφωνα με το οποίο οι Έλληνες επιβιώνουν σε σημαντικό βαθμό από τις **συντάξεις** των ηλικιωμένων. Αυτή η «εξάρτηση», όπως χαρακτηρίζεται από την εφημερίδα, αποτυπώνει τις θυσίες πολλών εργαζομένων και των φτωχών λαϊκών στρωμάτων, την ώρα που η κυβέρνηση προετοιμάζεται για ένα νέο γύρο περικοπών των συντάξεων το 2018 και το 2019. Οι συνταξιούχοι αναμένεται να δουν τις συντάξεις τους να μειώνονται κατά ένα πέμπτο, στη 13η κατά σειρά μείωση από την αρχή του προγράμματος το 2010. Πέρα από την Ελλάδα, οι συντάξεις εξακολουθούν να στηρίζουν οικογένειες, ανέργους και σε αρκετές χώρες της νότιας Ευρώπης. Στην Ισπανία, σχεδόν οι μισοί συνταξιούχοι ηλικίας 65 ετών και άνω, παρέχουν οικονομική βοήθεια σε οικογενειακά μέλη. Στην Ιταλία και την Ελλάδα, οι νέοι συνταξιούχοι ξεπερνούν τους νεοεισερχόμενους σε χώρους εργασίας. «Η Ελλάδα αριθμεί σήμερα 2,7 εκατομμύρια συνταξιούχους έναντι ενός ενεργού πληθυσμού 3,5 εκατομμυρίων», επισημαίνει το άρθρο της *WSJ* και καταλήγει: «Με την κατάρρευση της ελληνικής οικονομίας και την ανεργία στο 21%, οι συνταξιούχοι παρέχουν την κύρια πηγή εισοδήματος για το ήμισυ των κατοίκων της χώρας».

Αύξηση κατά 4,88% παρουσίασε η εγγεγραμμένη **ανεργία** τον Νοέμβριο σε σχέση με τον Οκτώβριο, σύμφωνα με στοιχεία του ΟΑΕΔ, στους οποίους τις λίστες προστέθηκαν 40.261 άνεργοι. Συγκεκριμένα, οι εγγεγραμμένοι άνεργοι τον Νοέμβριο ήταν 864.778 έναντι 824.517 τον Οκτώβριο. Από αυτούς, οι 495.195 (ποσοστό 57,26%) είναι εγγεγραμμένοι στο μητρώο του ΟΑΕΔ για χρονικό διάστημα ίσο ή μεγαλύτερο των 12 μηνών. Το μεγαλύτερο ποσοστό ανεργίας καταγράφεται στις γυναίκες, περίπου 63%, ενώ ανάλογο ποσοστό καταγράφεται σε όσους είναι μεταξύ 30-54 ετών. Επίσης, περίπου το 78% των ανέργων είναι άτομα Υποχρεωτικής και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Τέλος, για το ίδιο χρονικό διάστημα οι επιδοτούμενοι άνεργοι αυξήθηκαν κατά 26,59% και ανήλθαν συνολικά στα 123.132 άτομα.

Ποινικοποίηση των κινητοποιήσεων ενάντια στους πλειστηριασμούς

Ενα από τα κύρια προαπαιτούμενα για να κλείσει η 3η αξιολόγηση είναι η εκκίνηση των πλειστηριασμών. Η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ, μετά την άγρια καταστολή (ξυλοδαρμοί, χημικά σε κλειστό χώρο) ενάντια στους διαδηλωτές κατά των πλειστηριασμών στο ειρηνοδικείο Αθηνών, προχώρησε ένα βήμα παραπέρα προς ικανοποίηση των δανειστών (βλέπε *Εργατική Πάλη* Δεκεμβρίου): Ψήφισε την αυστηροποίηση του ποινικού κώδικα για όσους κινητοποιούνται ενάντια στους πλειστηριασμούς, θέλοντας να κάμψει το κίνημα, το οποίο έχει αποτρέψει εκατοντάδες πλειστηριασμούς με τη συνεχή του παρουσία στα ειρηνοδικεία όλης της χώρας.

Στις 20 Δεκέμβρη πέρασε από τη Βουλή τροπολογία του υπουργείου Δικαιοσύνης με την οποία «τιμωρείται με τις προβλεπόμενες από την κείμενη νομοθεσία ποινές (φυλάκιση τριών ή έξι μηνών κατ' ελάχιστο όριο, κατά περίπτωση), όποιος εισέρχεται και παραμένει σε χώρους διεξαγωγής πλειστηριασμών κατά τη διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης, διακόπτοντας ή διαταράσσοντας την ομαλή διεξαγωγή αυτών». Υπέρ της τροπολογίας ψήφισαν 146 βουλευτές των ΣΥΡΙΖΑ και ΑΝΕΛ, «παρών» 62 βουλευτές από ΝΔ, Δημοκρατική Συμπράταξη και Ποτάμι, ενώ καταψήφισαν 35 βουλευτές από ΚΚΕ, Ένωση Κεντρώων και Χρυσή Αυγή. Από την ψηφοφορία απουσίασε ο βουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ Μ. Μιχελογιαννάκης, που είχε εκφράσει ενστάσεις για την τροπολογία.

Πριν από την ψήφιση της τροπολογίας εκτυλίχθηκε ένα πολιτικό σίριαλ, με βουλευτές της κυβέρνησης να απειλούν να καταψηφίσουν την τροπολογία. Στην αρχική της μορφή η τροπολογία ήταν ακόμα χειρότερη, αφού προέβλεπε τις ίδιες αυστηρές ποινές ακόμα και για την «απειλή» ματαίωσης του πλειστηριασμού ή κατά του συμβολαιογράφου. Στην ουσία, με την φασιστικής έμπνευσης διάταξη, απαγορευόταν οποιαδήποτε κινητοποίηση ενάντια στους πλειστηριασμούς, ακόμα και αν αυτή δεν είχε ως αποτέλεσμα τη ματαίωσή τους. Με τον κίνδυνο να μην περάσει η τροπολογία, ο υπουργός Δικαιοσύνης, Σταύρος Κοντονής, απέσυρε λίγα λεπτά πριν τη διεξαγωγή της ονομαστικής ψηφοφορίας την παράγραφο για την αυτεπάγγελτη δίωξη ακόμη και της απειλής προς τους συμβολαιογράφους, κάμπτοντας έτσι τις αντιρρήσεις βουλευτών του ΣΥΡΙΖΑ. Σε συνεδρίαση της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ που προηγήθηκε, ο υπουργός Οικονομικών Ευκλείδης Τσακαλώτος είπε στους βουλευτές ότι «δεν αποσύρεται η τροπολογία γιατί θα έχουμε πρόβλημα με τους θεσμούς και την αξιολόγηση», ενώ συνέδεσε τη διάταξη με την ανάγκη νέας ανακεφαλαιοποίησης των τραπεζών!

Ωστόσο η τροπολογία, ακόμη και με τη μορφή με την οποία τελικά ψηφίστηκε, δεν παύει να ποινικοποιεί τις κινητοποιήσεις ενάντια στους πλειστηριασμούς και να απειλεί με σοβαρές ποινές και φυλάκιση εκατοντάδες αγωνιστές. Οι βουλευτές της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ - ΑΝΕΛ απέδειξαν για ακόμα μια φορά ότι έχουν γίνει οι πιο σκληροπυρηνικοί μνημονιακοί, ότι ψηφίζουν «ΝΑΙ σε όλα» και ότι δεν μπορούν να αντιταχθούν σε καμία απολύτως επιταγή των δανειστών. Ακόμα, για να καμφθούν οι εσωκομματικές ψευτο-αντιδράσεις, ο υπουργός Οικονομικών υποσχέθηκε (!) στους βουλευτές ότι μετά τις γιορτές θα έρθει νέο νομοσχέδιο για προστασία της πρώτης κατοικίας...

Η άθλια κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ, αφού συνέχισε το έργο των προηγούμενων μνημονιακών κυβερνήσεων σε όλα τα επίπεδα, θα προσπαθήσει

να κάνει τελικά αυτό που όλοι οι άλλοι δεν μπόρεσαν: Να αρπάξει τα σπίτια των εργαζομένων και των φτωχών λαϊκών στρωμάτων και να τα χαρίσει και αυτά στις τράπεζες και σε κερδοσκοπικά ιδιωτικά funds, στους περίφημους «γύπες» που περιμένουν να αρπάξουν περιουσίες για ένα κομμάτι ψωμί. Γνωρίζουν πολύ καλά ότι αυτό το μέτρο δεν μπορεί να περάσει εύκολα. Γι' αυτόν το λόγο θωρακίζονται, αυξάνουν την καταστολή, διαβεβαιώνουν σε όλους τους τόνους ότι οι πλειστηριασμοί θα συνεχιστούν με ΜΑΤ και φυλακίσεις.

Για να καλύψουν το θέμα και να δικαιολογήσουν τα άθλια νομοσχέδια που ψηφίζουν, επιδίδονται σε ένα γκεμπελικό όργιο ψεμάτων: ότι δήθεν οι πλειστηριασμοί θα αφορούν τους «στρατηγικούς κατοκλήρωτες», τους μεγαλοκαρχαρίες, τους ισχυρούς, ενώ η λαϊκή κατοικία θα προστατευτεί. Στην πραγματικότητα, δεν υπάρχει καμία νομοθετική ρύθμιση που να προστατεύει την πρώτη κατοικία, και δεν πρόκειται να ψηφιστεί καμία «μετά τις γιορτές», αφού η ΕΕ δεν συζητάει καν το ενδεχόμενο. Ο νόμος Κατσέλη-Σταθάκη που ισχύει αυτή τη στιγμή αφορά ένα πολύ μικρό κομμάτι περιπτώσεων και σε ένα χρόνο η ισχύς του θα λήξει.

Η πραγματικότητα άλλωστε διαψεύδει τα ψέματα και τις φαντασιώσεις της κυβέρνησης. Συνολικά 3.932 πλειστηριασμοί είναι προγραμματισμένοι για το εννιάμηνο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2018 σε όλα τα ειρηνοδικεία της χώρας. Ήδη η ηλεκτρονική διαδικασία κερδίζει την εμπιστοσύνη των επισπευδόντων, που είναι κυρίως τράπεζες και δευτερευόντως εταιρείες και ιδιώτες. Οι συμβολαιογράφοι απείχαν από τη διαδικασία στα ειρηνοδικεία έως τις 3 Ιανουαρίου, ωστόσο στις 10 Ιανουαρίου σε όλα τα δικαστήρια της χώρας έχουν αναρτηθεί περισσότεροι από 200 συμβατικοί πλειστηριασμοί και τουλάχιστον 20 ηλεκτρονικοί.

Όσο περνούν οι μήνες, στην πλατφόρμα των ηλεκτρονικών πλειστηριασμών εμφανίζονται ολοένα και περισσότερα αποτελέσματα, κυρίως τον Ιούλιο, και, όπως όλα δείχνουν, μέχρι το τέλος του χρόνου οι αναγκαστικές εκτελέσεις θα γίνονται σχεδόν αποκλειστικά μέσω ηλεκτρονικού υπολογιστή. Από την κυβέρνηση λέγεται ότι αν συνεχιστούν οι κινητοποιήσεις έξω από τα ειρηνοδικεία, η διεξαγωγή των πλειστηριασμών θα γίνεται μόνο μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας.

Η μάχη των πλειστηριασμών είναι μάχη ζωής και θανάτου για τους εργαζόμενους και τα φτωχά λαϊκά στρώματα. Η μάχη αυτή δεν θα κριθεί μόνο στα ειρηνοδικεία και τα γραφεία των συμβολαιογράφων, αλλά κυρίως στις γειτονιές. Εκεί πρέπει, ακολουθώντας και το παράδειγμα των ισπανών εργαζομένων, να σχηματίσουμε Επιτροπές Δράσης και δίκτυα αλληλεγγύης που θα υπερασπίζονται στην πράξη τα σπίτια από τα ΜΑΤ και τα κοράκια των τραπεζών και των funds.

■ Πάργος Θ.

επίκαιρα...

Εμπλοκή ελλήνων ασθενών σε κύκλωμα εμπορίας οργάνων

Το Δεκέμβριο του 2009, έλληνας νεφροπαθής πλήρωσε 120.000 δολάρια και υποβλήθηκε σε μεταμόσχευση στην Κόστα Ρίκα. Τέσσερα χρόνια αργότερα συνελήφθησαν ο κοσταρικανός γιατρός που του έκανε την εγχείρηση, μαζί με άλλους τρεις συναδέλφους του, καθώς και ένας έλληνας ιδιοκτήτης πιτσαρίας στο Σαν Χοσέ, ο οποίος φέρεται να λειτουργούσε ως μεσάζοντας. Ο τελευταίος κατηγορείται ότι αναζητούσε έλληνες νεφροπαθείς, πρόθυμους να πληρώσουν μεγάλα ποσά για μεταμόσχευση και ότι στρατολόγούσε ως δότες φτωχούς ντόπιους. Οι 14 δότες που συμμετέχουν ως μάρτυρες στην δίκη, κατάγονται από τη φτωχή επαρχία Tigrases Curridabat και σύμφωνα με μαρτυρίες ζούσαν στα όρια της φτώχειας ή και κάτω από αυτά. Οι ασθενείς κατέβαλαν πάνω από 100.000 δολάρια για την επέμβαση, ενώ οι δότες λάμβαναν από 5.000 έως 18.000 δολάρια. Το κύκλωμα δεν απευθυνόταν όμως μόνο στην ελληνική αγορά, στην οποία, μέχρι τα μέσα Οκτωβρίου, η λίστα αναμονής για νεφρικό μόσχευμα αριθμούσε 1.219 ασθενείς. Το κύκλωμα είχε απλώσει τα δίκτυα του και στο Ισραήλ και στις ΗΠΑ. Εξάλλου, σε κράτη όπως η Κίνα ή η Τουρκία, μεσάζοντες αναζητούν και σήμερα δότες επ' αμοιβή. Στην Αίγυπτο πριν από λίγους μήνες συνελήφθησαν γιατροί και νοσηλευτές σε πανεπιστημιακό νοσοκομείο.

Όσο η υγεία, όπως και οποιαδήποτε άλλη κοινωνική παροχή, υποβαθμίζεται και στραγγαλίζεται οικονομικά στον βωμό του κέρδους και της κρίσης, παράνομα κύκλωμα ευδοκίμουν, με θύματα τους εργαζόμενους, τους νέους και τα φτωχά λαϊκά στρώματα.

Κάτω τα χέρια από το εργοστάσιο της BIOME!

Να σταματήσουμε τους πλειστηριασμούς

Σε λίγες μέρες θα ξεκινήσει ο δεύτερος κύκλος πλειστηριασμών των οικοπέδων όπου ανήκει και το αυτοδιαχειριζόμενο εργοστάσιο της ΒΙΟ.ΜΕ. έναντι 22 εκ. ευρώ. Ένα από αυτά τα οικοπέδα κατασχέθηκε από το Δημόσιο το 2012 και εξαιρείται από τον πλειστηριασμό. Το δικαστήριο θα ξεκινήσει στη Θεσσαλονίκη την Πέμπτη 11/1 και θα συνεχίσει για άλλες τρεις Πέμπτες (18/1, 25/1 & 1/2). Οι εργαζόμενοι παλεύουν: Ενάντια στη διασπάθιση δημόσιου χρήματος (φόρων και ασφαλιστικών εισφορών εργαζομένων) και για τη διασφάλιση του δημόσιου συμφέροντος έναντι των τεράστιων ποσών που χρωστούν οι επιχειρήσεις Φίλκεραμ ΑΕ και ΒΙΟΜΕ ΑΕ. Απαιτούν:

- να δημευτεί η ακίνητη και κινητή περιουσία των ιδιοκτητών από το Δημόσιο,
- να παραχωρηθούν τα ακίνητα στη συνεργατική των εργαζομένων, στη ΒΙΟ.ΜΕ. ώστε να εξασφαλιστούν οι θέσεις εργασίας,
- να παραχωρηθεί άμεσα το δεσμευμένο ακίνητο στη ΒΙΟ.ΜΕ. Σ

Σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη έχουν προγραμματίσει δράσεις με μοίρασμα ενημερωτικού υλικού σε κεντρικά σημεία και γειτονιές με αποκορύφωμα την Πέμπτη 11/1.

Αθήνα: μοιράσματα θα πραγματοποιηθούν την Παρασκευή 5/1 στο Μοναστηράκι στις 4μμ, την Δευτέρα 8/1 στο Σύνταγμα στις 4μμ, την Τρίτη 9/1 στο σταθμό του ΗΣΑΠ Αττική στις 3μμ, την Τετάρτη 10/1 στο Ειρηνοδικείο Αθηνών (Λεωφ. Αλεξάνδρας) στις 3μμ και Πέμπτη 11/1 συγκέντρωση έξω από Υπουργείο Εργασίας στην πλ. Κοραή στις 12μμ.

Θεσσαλονίκη: πραγματοποιούνται παρεμβάσεις και αφισοκολλήσεις στο κέντρο της πόλης, την Τρίτη 9/1 έχει προγραμματιστεί εκδήλωση στο ΑΠΘ και την Πέμπτη 11/1 συγκέντρωση έξω από τα Δικαστήρια στις 9πμ.

Πρέπει να στηρίξουμε όλοι τον δίκαιο αγώνα των εργαζομένων με την έμπρακτη αλληλεγγύη μας. Για να μπορεί η ΒΙΟΜΕ να συνεχίσει να είναι λαμπρό παράδειγμα εργατικού ελέγχου, αυτοοργάνωσης και αυτοδιαχείρισης.

Φάκελος: Γεγονότα 2017

2017: Έτος σημαντικών διεθνών εξελίξεων

■ Στέφανος Ιωαννίδης

ρείες. Ειδικά στη Θεσ/κη οργανώνονται στην «Επιτροπή Αγώνα Διανομένων», με κορύφωση την μαζική μοτοπορεία στις 20/7, που μετέτρεψε την επετειακή πανελλαδική απεργία που είχε προκηρυχθεί στον κλάδο επισιτισμού τουρισμού από το ΠΑΜΕ, σε πραγματική ημέρα αγώνα και δράσης.

Χρεοκοπημένο πολιτικό σύστημα – Ανάγκη ενίσχυσης των επαναστατών

Με τα ωμά ψέματα και την πλήρη υποταγή στους ιμπεριαλιστές και το κεφάλαιο η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ κατάφερε να παρατείνει το γάντζωμά της στην εξουσία, όμως η αρχή του τέλους της έχει σημάνει. Αυτό προσφέρει μια σχετική επανάκαμψη της ΝΔ, πολύ όμως σχετική και χωρίς δυναμική. Οι εκλογές του «νέου φορέα της κεντροαριστεράς», παρά την υπερβολική προβολή, δεν τράβηξαν το ενδιαφέρον.

Η κατάσταση του οργανωμένου συνδικαλισμού είναι πολύ κακή, χωρίς σχέδιο αγώνων. Η αστικοποιημένη συνδικαλιστική γραφειοκρατία (ΠΑΣΚΕ, ΔΑΚΕ) και οι αυτόνομες πια παρατάξεις του ΣΥΡΙΖΑ, προωθούν με κάθε τρόπο την εφαρμογή των Μνημονίων. Το ΠΑΜΕ/ΚΚΕ συνεχίζει τη διασπαστική πολιτική και τις συκοφαντικές επιθέσεις ενάντια σε αγωνιστές και σωματεία που δεν ελέγχει, επιδιώκει συστηματικά τη διάλυση των δομών του κινήματος ώστε να εμφανίζεται ως μόνη δύναμη: π.χ. το ΕΚΑ, με πρώτη δύναμη το ΠΑΜΕ, δεν έβγαλε το 2017 ούτε ψηφίσματα αλληλεγγύης στους αγώνες!

Οι δυνάμεις της ΑΑΕ και της ΑΝΤΑΡ-ΣΥΑ δοκιμάζονται από σοβαρότατη κρίση (οργανωτική, πολιτική, προγραμματική). Ειδικά φέτος, με αφορμή την 100^η επέτειο από την Οκτωβριανή Επανάσταση, αναβίωσαν πλήθος ρεφορμιστικών και νεορεφορμιστικών αναλύσεων από αυτό τον χώρο. Η ανεπάρκειά τους φάνηκε όχι μόνο στην απουσία σχεδίου και οργάνωσης αγώνων, αλλά και στην αδυναμία στοιχειώδους δράσης, όπως στο τριήμερο του Πολυτεχνείου, όταν για πρώτη φορά, 44 χρόνια μετά την εξέγερση, ακυρώθηκε ο τριήμερος εορτασμός εξαιτίας μιας δράκας περιθωριακών που κλειδαμπάρωθηκαν στον χώρο, με τις δυνάμεις της Αριστεράς να παρακολουθούν αδρανείς.

Το καθήκον της ανασυγκρότησης-ανασύνθεσης του εργατικού κινήματος έχει πολλές δυσκολίες σήμερα. Προϋποθέτει μια δουλειά υποδομής για την βελτίωση του συσχετισμού προς όφελος των επαναστατών μαρξιστών σε βάρος των ρεφορμιστών. Σ' αυτή τη βάση πρέπει να εντείνουμε τις προσπάθειές μας. Η σχεδιασμένη μαζική ανάπτυξη των δυνάμεων της Ο.Κ.Δ.Ε. και των παρατάξεών της, είναι βασικός όρος.

■ Σοφία Θεοδωροπούλου

Το 2017 θα περάσει στην ιστορία ως έτος σημαντικών διεθνών εξελίξεων, μεταξύ των οποίων ξεχωρίζουν το βάλτωμα της παγκόσμιας οικονομίας και η όξυνση των ιμπεριαλιστικών ανταγωνισμών. Μια σειρά από διεθνείς εξελίξεις δημιουργούν για το 2018 μια εκρηκτική κατάσταση από τη μια άκρη του πλανήτη στην άλλη. Ωστόσο, το εργατικό κίνημα σε παγκόσμιο επίπεδο παρουσιάζει σημάδια ανάκαμψης, δημιουργώντας ελπιδοφόρες συνθήκες για το νέο έτος.

Οικονομία: Αναμικτή ανάκαμψη

Παρά την προπαγάνδα περί του αντιθέτου, η ανάκαμψη της παγκόσμιας οικονομίας το 2017 (και συνολικά την περίοδο μετά το 2009-2010) υπήρξε αναμικτή και, κυρίως, με αμφίβολες προοπτικές. Όλα δείχνουν ότι προετοιμάζεται μια ακόμα μεγαλύτερη κρίση: Το παγκόσμιο δημόσιο και ιδιωτικό χρέος έχει ξεπεράσει τα 215 τρις δολάρια (ειδικά στις BRICS το χρέος αυξάνει σημαντικά), η εκλογή Τραμπ αποσυντονίζει τις προσπάθειες ανάκαμψης, ενώ οι αντεργατικές επιθέσεις έχουν καταβαράθρυνση το βιοτικό επίπεδο. Ο χρηματοπιστωτικός τομέας διογκώνεται αντί να περιορίζεται, οι οικονομικές ανισότητες αυξάνουν, τα μέσα για την αντιμετώπιση μιας νέας κρίσης περιορίζονται δραστηρικά.

ΗΠΑ: Το Δόγμα Τραμπ

Η ανάλυση από τον Ντ. Τραμπ του αξιώματος του προέδρου των ΗΠΑ (ανέλαβε στις 20 Γενάρη 2017) και το δόγμα «Πρώτα η Αμερική» αποτέλεσε αδιαμφισβήτητα το πιο σημαντικό μεμονωμένο γεγονός του έτους. Οι πολιτικές των ΗΠΑ και κυρίως η μέθοδος άσκησης τους από τον Τραμπ κατέδειξαν τη σήψη και κρίση του αμερικανικού ιμπεριαλισμού, δημιουργώντας παράλληλα τεράστιους κινδύνους για τους λαούς όλου του κόσμου, καθώς οι ΗΠΑ επιθυμούν να ανατρέψουν την παγκόσμια κατάσταση προς όφελός τους.

Ο Τραμπ σ' όλο το 2017 έθεσε σε εφαρμογή μια **πολιτική προκλήσεων, χάους και διατάραξης** των σχέσεων των ΗΠΑ με σειρά ιμπεριαλιστικών και άλλων χωρών (δηλώσεις υπέρ διάλυσης ΕΕ, κυρώσεις σε Ιράν, ακόμη μεγαλύτερη πίεση στην Κίνα, π.χ. με αμφισβήτηση της «μίας Κίνας» και αξιοποίηση της κατάστασης στη Β. Κορέα κ.λπ.), και σε σημαντικό βαθμό άλλαξε την προηγούμενη πολιτική Ομπάμα απέναντι στο Ισραήλ (βλ. και πρόσφατη απόφαση για αναγνώριση της Ιερουσαλήμ ως πρωτεύουσας του τελευταίου) και, δευτερευόντως, τη Ρωσία, με την οποία επιχειρήσε μια προσέγγιση, η οποία ωστόσο μάλλον καταλήγει στο αντίθετό της. Παράλληλα ο Τραμπ επιχειρήσε κινήσεις εντυπωσιασμού και εκβιασμού των αντιπάλων, όπως με τη χρήση υπερ-βόμβας στο Αφγανιστάν, δηλώσεις για «πλήρη καταστροφή» της Β. Κορέας, τις απειλές κυρώσεων/κοψίματος χρηματοδότησης στον ΟΗΕ και σε όποιον δεν εγκρίνει τις πολιτικές των ΗΠΑ, την απόσυρση από τις συμφωνίες για το κλίμα στο Παρίσι, υποχώρηση από οικονομικές συμφωνίες κ.λπ.

Η **άνοδος του εργατικού κινήματος** και των διαδηλώσεων στις ΗΠΑ (5 εκατ. διαδήλωσαν κατά την ορκωμοσία της νέας κυβέρνησης, πολιτική απεργία λιμενεργατών στο Όουκλαντ, συγκρούσεις σε πανεπιστήμια κ.ά.), συνέχεια

των σημαντικών εργατικών κινητοποιήσεων των προηγούμενων ετών, είναι η πιο ελπιδοφόρα εξέλιξη στη σημαντικότερη ιμπεριαλιστική χώρα του πλανήτη.

Βόρεια Κορέα: Ο ανταγωνισμός ΗΠΑ-Κίνας σε νέα φάση

Οι εμπρηστικές δηλώσεις Τραμπ ενάντια στο καθεστώς της Β. Κορέας (Αύγουστος), με αφορμή την εκτόξευση πυραύλου της Πιονγιάνγκ πάνω από την Ιαπωνία ως απάντηση στις κοινές στρατιωτικές ασκήσεις Ν. Κορέας – ΗΠΑ, έχουν καταστήσει την Α. Ασία το πιο επικίνδυνο σημείο της παγκόσμιας κατάστασης. Ιαπωνία και Ν. Κορέα προκαλούν στρατιωτικά, ενώ Μόσχα και Πεκίνο, οι πραγματικοί στόχοι των ΗΠΑ στην περιοχή, επιχειρούν να κατευνάσουν τις ΗΠΑ. Η Κίνα επιχειρεί να αναβαθμίσει τον παγκόσμιο ρόλο και τις φιλοδοξίες της, όπως σηματοδότησε το 19ο συνέδριο του ΚΚ Κίνας (Οκτώβριος). Στο βαθμό που Κίνα και Ρωσία θα κρατήσουν κοινή στάση, οι ΗΠΑ δεν θα μπορούν παρά να προχωρήσουν σε ακόμη μεγαλύτερες τυχωδιωκτικές ενέργειες, ακόμη και σε χρήση πυρηνικών, ανοίγοντας το δρόμο της καταστροφής. Η **στρατιωτική ισχύς των ιμπεριαλιστών**, ειδικά των ΗΠΑ, είναι ο μεγαλύτερος εχθρός με τον οποίο πρέπει να αναμετρηθεί το παγκόσμιο εργατικό κίνημα.

ΕΕ: Σταθερή πορεία προς την παράλυση/διάλυση

Το 2017 σημαντικά γεγονότα όξυναν την κρίση της ΕΕ και προετοίμασαν ακόμη περισσότερο την επικείμενη διάλυσή της – οπωσδήποτε την περαιτέρω υποβάθμισή της ως ιμπεριαλιστικό κέντρο. Το πρώτο ήταν η ενεργοποίηση του άρθρου 50 από τη Βρετανία στις 29 Μαρτίου και η έναρξη των διαπραγματεύσεων για την ολοκλήρωση του **Brexit** (με βάση τη λαϊκή ετυμολογία στο δημοψήφισμα του προηγούμενου έτους) που αναμένεται να αποτελέσει τον μεγαλύτερο πονοκέφαλο της ΕΕ και το 2018.

Το δεύτερο σημαντικό γεγονός ήταν το **δημοψήφισμα στην Καταλονία** υπέρ της ανεξαρτησίας από το Ισπανικό Κράτος, το οποίο πυροδότησε τεράστιες διαδηλώσεις, καθώς και εκδηλώσεις αλληλεγγύης στον καταλανικό λαό σε άλλες χώρες της ΕΕ. Παρά την προδοσία του καταλανικού λαού από τους μετριοπαθείς εκπροσώπους του, δημιουργήθηκε μια πληγή στο σώμα της ΕΕ, η οποία δεν πρόκειται να κλείσει εύκολα και σίγουρα θα υπάρξει συνέχεια. Μεγάλες διαδηλώσεις πραγματοποιήθηκαν και σε άλλες χώρες της ΕΕ το 2017 με διαφορετικές αφορμές, όπως οι **εξεγερσιακές διαδηλώσεις των νέων στη Γαλλία** τον Φλεβάρη (περίπτωση Τεό).

Οι εκλογές που πραγματοποιήθηκαν το 2017 σε μια σειρά από χώρες της ΕΕ, με πιο σημαντικές αυτές της Γαλλίας (πύρρεια νίκη Ε. Μακρόν με «θυσία» αστικών κομμάτων ως τελευταία λύση απέναντι στη Λεπέν), Γερμανίας (νίκη Α. Μέρκελ αλλά με μεγάλη πτώση και προβλήματα στον σχηματισμό κυβέρνησης) και Ολλανδίας (συντριβή-διάλυση κεντροαριστεράς του Γ. Ντάισελμπλουμ), καθώς και η συνέχιση της πολιτικής κρίσης στην Ιταλία (έπειτα από την ήττα Ρέντσι στο δημοψήφισμα του Δεκεμβρίου 2016) αναμένεται να οξύνουν ακόμη περισσότερο τα προβλήματα

και τους **ανταγωνισμούς** στο εσωτερικό της Ένωσης, σε μια κατάσταση που το 2018 θα ευνοήσει την ανάπτυξη εργατικών αγώνων και θα θέσει υπό αμφισβήτηση τα σχέδια για ΕΕ «πολλών ταχυτήτων», που ανακοινώθηκαν τον Μάρτιο του 2017.

Μ. Ανατολή: Ήττα των ΗΠΑ, ανάγκη επέμβασης των μαζών

Στη Συρία, η ανακατάληψη του Χαλεπίου στο τέλος του 2016 από τον συριακό στρατό και τους συμμάχους του (Ρωσία, Ιράν, Χεζμπολάχ Λιβάνου) σηματοδότησε μια **μεγάλη ήττα στα σχέδια των ΗΠΑ** στην περιοχή και αναβάθμισε τον ρόλο άλλων ιμπεριαλισμών και περιφερειακών παικτών (Ρωσία, Ιράν, Τουρκία), οι οποίοι έχουν την ευχέρεια να σχεδιάζουν και να υλοποιούν δικές τους πρωτοβουλίες. Ο Τραμπ επιχειρήσε να δημιουργήσει νέα όξυνση στην περιοχή, βάζοντας τους συμμάχους τους (Σ. Αραβία, Αραβικά Εμιράτα, Αίγυπτος, Μπαχρέιν) να διακόψουν τις **διπλωματικές σχέσεις με το Κατάρ** (Ιούνιος), με πρόσχημα την υποστήριξη της τρομοκρατίας από το τελευταίο. Το **δημοψήφισμα του Μπαρζανί** για την ίδρυση κουρδικού κράτους (Σεπτέμβριος), στο οποίο η ετυμολογία ήταν συντριπτικά υπέρ, δείχνει τις λεπτές ισορροπίες που έχουν δημιουργηθεί στην περιοχή και προετοιμάζει νέες εξελίξεις, με τις ιρακινές δυνάμεις της Βαγδάτης να καταλαμβάνουν το Κιρκούκ, το οποίο θα αποτελούσε την πρωτεύουσα του νέου κράτους. Σε όλη τη Μ. Ανατολή απαιτείται η επέμβαση των εργατικών και λαϊκών μαζών στο προσκήνιο, ενάντια στα σχέδια μικρών και μεγάλων ιμπεριαλισμών.

Α. Αμερική: Πραξικοπήματα και ανάκαμψη των αγώνων

Το 2017 συνεχίστηκε στην πολύπαθη περιοχή της Α. Αμερικής η προσπάθεια επιβολής αντεργατικών και φιλοαμερικανικών καθεστώτων, που είχε ξεκινήσει από το 2015 με τα «Λευκά» πραξικοπήματα σε Βραζιλία (ανατροπή κυβέρνησης ΡΤ), Αργεντινή και Περού από τις ντόπιες και ιμπεριαλιστικές ελίτ. Η Βενεζουέλα πιέζεται διαρκώς από **προσπάθειες ανατροπής της κυβέρνησης Μαδούρο** με πραξικοπηματικό τρόπο (βίαιες διαδηλώσεις της αντιπολίτευσης από τον Απρίλιο), οι οποίες θα συνεχιστούν και το 2018, όταν και είναι προγραμματισμένες να πραγματοποιηθούν προεδρικές εκλογές. Όλα βαίνουν προς εμφύλιο πόλεμο, καθώς ωριμάζουν οι συνθήκες για ένα κανονικό πραξικόπημα. Παράλληλα ανετράπη πραξικοπηματικά το αποτέλεσμα των εκλογών στην Ονδούρα (Νοέμβριος-Δεκέμβριος).

Εμπόδιο σε αυτές τις αρνητικές προοπτικές μπορούν να σταθούν οι **εργατικοί και λαϊκοί αγώνες**, που ανακάμπτουν στο νότιο τμήμα της αμερικανικής ηπείρου. Μεταξύ άλλων, σημειώθηκαν τεράστιες διαδηλώσεις στο Μεξικό με αφορμή την αύξηση της τιμής των καυσίμων (Γενάρης), γενική απεργία και μεγάλες διαδηλώσεις στη Βραζιλία (Απρίλιος-Μάιος), σειρά απεργιών στην Αργεντινή και αγώνες υπέρ των ιθαγενών Μαπούτσε, εξεγερσιακές διαδηλώσεις στην Παραγουάη με κατάληψη του κοινοβουλίου και συγκρούσεις με την αστυνομία (Μάρτιος – Απρίλιος), καθώς και απεργίες στην Κολομβία και αγώνες φοιτητών στο Πουέρτο Ρίκο (Μάιος).

Αργεντινή

Ολοκληρωτικός ταξικός πόλεμος

Το 2017 έκλεισε στην Αργεντινή φέρνοντας μήνιμες από το Αργεντινάσο του 2001 ταρακουνώντας την ουλτρανεοφιλελεύθερη κυβέρνηση Μάκρι η οποία είχε μόλις ενισχυθεί πολιτικά στις πρόσφατες εκλογές του Οκτώβρη. Οι μεγάλες συγκεντρώσεις χιλιάδων εργαζομένων έξω από την Πλατεία του Κογκρέσου την Πέμπτη 14 και την Δευτέρα 18/12, ημέρα ψήφησης αντισυνταξιοδοτικού νομοσχεδίου, κατέληξαν σε μια από τις πιο σημαντικές μάχες του εργατικού κινήματος στο δρόμο τα τελευταία χρόνια. 0,5 εκατ εργαζόμενοι κινητοποιήθηκαν στο δρόμο και τις δύο ημέρες ανταποκρινόμενοι στο κάλεσμα του μαχητικού συνδικαλισμού και των οργανώσεων της Αριστεράς αντιμετωπίζοντας την κατασταλτική μανία της κυβέρνησης. Το κέντρο του Μπουένος Αίρες στρατιωτικοποιήθηκε και η χωροφυλακή χρησιμοποίησε γενικευμένα πλαστικές σφαίρες και δακρυγόνα αφήνοντας πίσω της 162 τραυματίες (88 αστυνομικοί) και 80 συλλήψεις. Άλλωστε στα δύο χρόνια της κυβέρνησης Μάκρι η βία ενάντια στο κίνημα κλιμακώθηκε καταγράφοντας 111 κατασταλτικές επιθέσεις ενάντια σε κινητοποιήσεις με 328 τραυματίες ενώ συνολικά η αστυνομική βία έχει προκαλέσει 725 νεκρούς.

Μαζί με τις κεντρικές κινητοποιήσεις σε όλη την χώρα πραγματοποιήθηκαν πορείες αλλά και “κατσαρολάδες” με χιλιάδες συνταξιούχους και φτωχά λαϊκά στρώματα να εκδηλώνουν την οργή τους στις γειτονιές. Τα μπλοκ των τροτσκιστι-

κών οργανώσεων (Partido Obrero, PTS, IS, MST, MAS) υπερασπίστηκαν μαχητικά τις συγκεντρώσεις και λόγω αυτής της στάσης τους συγκέντρωσαν πάνω τους όλη την μανία του κράτους αλλά και της συνδικαλιστικής γραφειοκρατίας η οποία απουσίασε από την κινητοποίηση της Δευτέρας υιοθετώντας την κυβερνητική προπαγάνδα περί “ακραίων στοιχείων στις τάξεις της Αριστεράς”.

Ο αιφνιδιασμός της κυβέρνησης από την μαχητικότητα της Πέμπτης και ο φόβος για εξάπλωση των κινητοποιήσεων την έκανε να αναβάλει την ψηφοφορία για την Δευτέρα 18/12 όπου και τελικά μπόρεσε να ψηφίσει την συνταξιοδοτική αντιμεταρρύθμιση με 128 υπέρ, 116 κατά και δύο αποχές. Ο Μάκρι δυσκολεύτηκε πάρα πολύ να κρατήσει ενωμένο το κόμμα του και να καταφέρει αυτή την πλειοψηφία ενώ κατέφυγε και στον αιφνιδιασμό “επαναπατρισμό” τεσσάρων βουλευτών του που έλειπαν για διάφορους λόγους από την χώρα. Διπλασίασε τον εκβιασμό των βουλευτών, δυνάμωσε τις δικαστικές απειλές και αύξησε την μιντιακό εκφοβισμό. Με την πολιτική του μαστιγίου και του καρότου ο Μάκρι κατάφερε μια συμφωνία με τους κυβερνήτες και την ίδια τακτική ακολούθησε και με την συνδικαλιστική γραφειοκρατία για την οποία εξασφάλισε την γραφειοκρατική διαχείριση δημοσίων έργων και την παρέμβαση ενάντια σε 300 αντιπολιτευτικά συνδικάτα/συντεχνίες παίρνοντας και ανταλλάγματα όπως η φυλάκιση γραφειοκρατοπατέρων μαφιόζων που βοηθούν την εικόνα του ως “μεταρρυθμιστή”.

Η επιθετικότητα κατά των συνταξιούχων εγκαινιάζει την αποτελεσματική εφαρμογή της

πολιτικής του Cambiemos. Η αντιμεταρρύθμιση αλλάζει ριζικά τον τρόπο της αναπροσαρμογή των συντάξεων αφαιρώντας 100.000 εκατομμύρια πέσος από το συνταξιοδοτικό σύστημα μειώνοντας στο μισό τις προβλεπόμενες αυξήσεις για το 2018. Πρόκειται για μια αντισυνταγματική πράξη, ένα μέτρο δήμευσης, που αφαιρεί σχεδόν το διπλάσιο από τις αυξήσεις που κερδήθηκαν με την λεγόμενη «αποκατάσταση» μετά το 2005. Μάλιστα ο νόμος ο οποίος θα έχει αναδρομική εφαρμογή παράλληλα αυξάνει τα ηλικιακά όρια συνταξιοδότησης από τα 65 στα 70 έτη για τους άνδρες κι από τα 60 στα 63 για τις γυναίκες ενώ αναπροσαρμόζει τις νέες συντάξεις βάση των υπαρχόντων μισθών των σημερινών εργαζομένων.

Με την προπαγάνδα περί «κατάρρευσης του συνταξιοδοτικού συστήματος» ανοίγουν τον δρόμο για να επανεμφανιστεί η ιδιωτική συνταξιοδότηση η οποία είναι και αναπόφευκτη αφού όλες οι “μεταρρυθμίσεις” των νεοφιλελεύθερων του Μάκρι κατεδαφίζουν τα όποια πλεονάσματα είχαν συσσωρευτεί στα ταμεία. Η επέκταση κάθε είδους “φορολογικών μεταρρυθμίσεων” μειώνουν δραστικά τα έσοδα του συστήματος χαρίζοντας χρέη και φοροαπαλλαγές στο μεγάλο κεφάλαιο. Αυτό που ήδη έχουν ανακοινώσει είναι ένας αντεργατικός νόμος που θα μειώνει την αποζημίωση φτάνοντας ακόμα και στο σημείο να αναγκάσουν τους εργαζόμενους στην χρηματοδότηση της δικής

του απόλυσης.

Το παραμύθι πως “οι μεταρρυθμίσεις είναι το επώδυνο φάρμακο για την μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος που δημιουργήθηκε από το σπάταλο κράτος, τους εργαζόμενους, τα συνδικάτα κλπ κλπ” είναι γνωστό πια σε όλους τους λαούς, πόσο μάλλον στους αργεντινούς που το έζησαν στο πετσί τους στην πολύ πρόσφατη ιστορία τους. Η ανισορροπία των δημοσίων λογαριασμών αυξήθηκε κατά την τελευταία διετία λόγω των χαμηλότερων φόρων και επιδοτήσεων στους πλούσιους. Έτσι την ίδια στιγμή που κλάδεψε 100.000 πέσος από τους εργαζόμενους δώθηκαν 80.000 εκατομμύρια πέσος για επιπρόσθετες πληρωμές σε τραπεζίτες.

Το ανεξέλεγκτο χρέος αρχίζει να τοποθετεί τη χώρα σε επικίνδυνη ζώνη. Σήμερα το πιστωτικό γεγονός καθυστερεί μόνο λόγω της αύξησης του χρέους και η χειροτέρευση της πιστοληπτικής ικανότητας της χώρας επιβραδύνεται μέσω των διαδοχικών διαταγμάτων που βγάζει η κυβέρνηση. Από το 2015, η Αργεντινή είναι ο κύριος πλανητικός εκδότης δημοσίων τίτλων, με τιμές πολύ πάνω από τον περιφερειακό μέσο όρο. Είναι από τις πέντε πιο σημαντικές οικονομίες εύαλτοι στις επιπτώσεις μιας ενδεχόμενης διεθνούς κρίσης. Για το λόγο αυτό το ΔΝΤ απαιτεί να διπλασιαστεί ο ρυθμός των “προσαρμογών” κλείνοντας το μάτι στους καπιταλιστές πως ένας ολοκληρωτικός ταξικός πόλεμος είναι αναπόφευκτος. Αυτό το έχουν καταλάβει για τα καλά οι εργαζόμενοι που ανασυγκροτούν τις δυνάμεις τους και ενισχύουν την επαναστατική πρωτοπορία της Αργεντινής και τις τροτσκιστικές τεταρτοδιεθνιστικές δυνάμεις που αποκτούν σημαντικό ρόλο στις πολιτικές εξελίξεις.

■ Paulin Bubullima

ΟΝΔΟΥΡΑ

Πρόεδρος ο εκλεκτός των αμερικάνων, κόντρα στη λαϊκή ετυμηγορία

Στις 17 Δεκεμβρίου, τρεις ολόκληρες εβδομάδες μετά τις προεδρικές εκλογές της 26ης Νοεμβρίου, που χαρακτηρίστηκαν από βία, νοθεία, και ανατροπή του πραγματικού εκλογικού αποτελέσματος, το Ανώτατο Εκλογοδικείο της Ονδούρας ανακοίνωσε ότι επίσημος νικητής των εκλογών είναι ο υποψήφιος του νεοφιλελεύθερου Εθνικού Κόμματος της Ονδούρας και εκλεκτός των Αμερικάνων, Ορλάντο Ερνάντες, με ποσοστό 42,95%, έναντι 41,42% του κύριου αντιπάλου του, ηγέτη της Συμμαχίας της Αντιπολίτευσης εναντίον της Δικτατορίας, Σαλβαδόρ Νασράλα. Η ανακοίνωση οδήγησε σε νέο κύμα διαδηλώσεων και σε μια γενική απεργία (11 Δεκεμβρίου) που παρέλυσε τη χώρα, παρά την κατάσταση έκτακτης ανάγκης και την απαγόρευση κυκλοφορίας που εξακολουθούν να είναι σε ισχύ.

Τι κι αν κατατέθηκαν προσφυγές τόσο από τη Συμμαχία της Αντιπολίτευσης και το κεντροδεξιό Φιλελεύθερο Κόμμα (που ήρθε τρίτο με 14,73%), όσο και από το Δικηγορικό Σύλλογο της χώρας, τι κι αν κατήγγειλαν τη διαδικασία η ομάδα παρατηρητών της ΕΕ και ο Οργανισμός Αμερικανικών Κρατών – οι παρατυπίες και η νοθεία ήταν τόσο εξόφθαλα που δεν μπορούσαν να συγκαλυφθούν με κανένα τρόπο. Ο πρόεδρος του Εκλογοδικείου, Νταβίντ Ματαμόρος, του οποίου η κόρη τυγχάνει υφυπουργός εξωτερικών του Ερνάντες, δήλωσε ότι η ανακαταμέτρηση των 5.700 περίπου χιλιάδων τμημάτων που εγκρίθηκε, κατέληξε στο ίδιο αποτέλεσμα –πράγμα το οποίο, βέβαια, δεν μπορεί να ελεγχθεί αφού η ανακαταμέτρηση έγινε χωρίς την παρουσία εκπροσώπων της αντιπολίτευσης. Το γεγονός ότι

καταμετρήθηκαν 200.000 περισσότερα ψηφοδέλτια από όσους ψήφισαν (!) ή ότι τα πρακτικά καταμέτρησης από 5.759 εκλογικά τμήματα (περίπου το 1/3 του συνόλου) ήταν παραποιημένα, δεν αποτέλεσαν επαρκείς αποδείξεις για το Ανώτατο Εκλογοδικείο ώστε να προχωρήσει σε ανακαταμέτρηση του συνόλου των ψήφων όπως ζητούσε ο Νασράλα ή ακύρωση των εκλογών και επανάληψή τους, όπως ζήτησε ο Δικηγορικός Σύλλογος. Πρόκειται, άλλωστε, για το ίδιο Εκλογοδικείο που, μεταξύ πολλών παρατυπιών, δέχτηκε τη συμμετοχή του Ερνάντες στις εκλογές κατά παράβαση του συντάγματος, διέκοψε τη μετάδοση των αποτελεσμάτων όταν διαφαινόταν η νίκη της αντιπολίτευσης και παραποίησε τα αποτελέσματα προκειμένου να δώσει τη νίκη στον Ερνάντες (βλ. Εργατική Πάλη Δεκεμβρίου).

Τα πράγματα δεν θα μπορούσαν να είναι διαφορετικά στην πολύπαθη αυτή χώρα που από τον προηγούμενο αιώνα κυβερνιέται από μια κάστα ολιγαρχών σε αραστή συνεργασία με τις αμερικάνικες πολυεθνικές και τις εκάστοτε κυβερνήσεις των ΗΠΑ. Αν και τυπικά δεν υπάρχουν αμερικανικές βάσεις στην Ονδούρα, οι ΗΠΑ διατηρούν στρατιωτικές εγκαταστάσεις στις περιοχές Παλμερόλα και Καρατάσκα. Από εκεί ξεκίνησαν οι επιχειρήσεις ανατροπής των εκλεγμένων κυβερνήσεων της Γουατεμάλας (1954) και της Νικαράγουας τη δεκαετία του 1980. Το πραξικόπημα που ανέτρεψε τον εκλεγμένο πρόεδρο της Ονδούρας, Μανουέλ Σελάγια το 2009 και η επιβολή του Εθνικού Κόμματος το 2013, παραποιώντας και πάλι το εκλογικό αποτέλεσμα, αντικατοπτρίζουν την αποφασιστικότητα των ΗΠΑ να διατηρήσουν τον έλεγχο της χώρας πάση θυσία προκειμένου να

μπορούν να επεμβαίνουν στο εχθρικό για τα συμφέροντά τους περιβάλλον στην ευρύτερη περιοχή. Σε αυτά τα πλαίσια, η επίσημη βοήθεια από τις ΗΠΑ φτάνει τα 40 εκατομμύρια δολάρια το χρόνο, ο στρατός της Ονδούρας οργανώθηκε και εκπαιδεύτηκε από τους Αμερικάνους και δρα σε σύμπνοια με τις παραστρατιωτικές ομάδες και τις ναρκοσυμμορίες που κυριαρχούν, με την ανοχή και τη συνεργασία της κυβέρνησης. Αυτοί έχουν αναλάβει την κατάφωρη παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τη βία και την καταστολή των κοινωνικών αντιδράσεων και κινημάτων με κυρίαρχο αυτό των Καμπεσίνο, που πρωτοστάτησε στην ανακατάληψη της αγροτικής γης από τους γαιοκτήμονες, τις δολοφονίες που βρίσκονται στην ημερήσια διάταξη, όπως αυτή της Μπέρτα Κάσερας που πρωταγωνίστησε στην μάχη των ντόπιων ενάντια στην πολυεθνική DESA, κ.ο.κ. Ο στρατός ανέλαβε και το νέο κύμα δολοφονιών, συλλήψεων και βασανιστηρίων που λαμβάνει χώρα από τις εκλογές του Νοέμβρη, καθώς η αστυνομία – ακόμα και τα επίλεκτα τμήματά της – έχουν εξεγερθεί κατά της αυθαιρεσίας των αρχών και αρνούνται να προχωρήσουν σε συλλήψεις.

Όλα αυτά βέβαια, δεν εμποδίζουν στο ελάχιστο τους εκπροσώπους της αμερικάνικης κυβέρνησης να μιλούν για αμερόληπτη εκλογική διαδικασία, να ζητούν την αποδοχή του εκλογικού αποτελέσματος και να διαπιστώνουν τις καλές επιδόσεις της κυβέρνησης Ερνάντες στην προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και την καταπολέμηση της διαφθοράς.

■ Μαρία Κτιστάκη

Δημοτικές εκλογές στη Βενεζουέλα Νέα νίκη του Μαδούρο

Οι δημοτικές εκλογές που πραγματοποιήθηκαν στις 10 Δεκεμβρίου στη Βενεζουέλα επιβεβαίωσαν την αλλαγή στο πολιτικό σκηνικό, εις βάρος της δεξιάς αντιπολίτευσης και προς όφελος του κόμματος του προέδρου Μαδούρο (PSUV – Ενιαίο Σοσιαλιστικό Κόμμα Βενεζουέλας) και των συμμάχων του, η οποία είχε διαφανεί με τις εκλογές του Οκτωβρίου για την ανάδειξη κυβερνητών πολιτειών. Το PSUV επικράτησε σε πάνω από 300 δήμους (από τους συνολικά 335), μεταξύ των οποίων σε όλες τις πρωτεύουσες πολιτειών, με ποσοστά που στις περισσότερες περιπτώσεις ξεπέρασαν το 60%. Η δεξιά αντιπολίτευση προσπάθησε να σαμποτάρει τις εκλογές, καθώς τρία από τα τέσσερα κυριότερα κόμμάτα της κάλεσαν σε αποχή και δεν κατέβασαν υποψηφίους. Ωστόσο, το ποσοστό συμμετοχής ήταν 47%, έναντι 42% στις προηγούμενες αντίστοιχες εκλογές του 2013. Στις εκλογές για κυβερνήτες, όπου συμμετείχαν όλα τα κόμματα, η συμμετοχή είχε φτάσει το 61%.

Αυτή ήταν η τρίτη εκλογική επιτυχία για την παράταξη του Μαδούρο μέσα στο 2017, μετά τις εκλογές για Συντακτική Εθνοσυνέλευση, όπου οι μάζες, με υψηλά ποσοστά συμμετοχής και παρά το μποϊκοτάζ των αντιδραστικών δυνάμεων, στήριξαν το εγχείρημα της θέσπισης νέου συντάγματος, και τις εκλογές για κυβερνήτες, όπου το PSUV επικράτησε στις 18 από τις 23 πολιτείες που αποτελούν τη Βενεζουέλα. Το πολιτικό σκηνικό είναι πλέον πολύ διαφορετικό από το προηγούμενο διάστημα, όπου η νίκη της δεξιάς αντιπολίτευσης στις βουλευτικές εκλογές του Δεκεμβρίου του 2015, οι βίαιες διαδηλώσεις των προνομιούχων κοινωνικών

στρωμάτων που αυτή πυροδότησε κατά του Μαδούρο, η συνεχώς επιδεινούμενη οικονομική κατάσταση και οι απειλές των ιμπεριαλιστών – ιδιαίτερα μετά την εκλογή Τραμπ – έδιναν την εντύπωση ότι η πτώση του Μαδούρο και η παλινόρθωση των αντιδραστικών δυνάμεων ήταν καθαρά θέμα χρόνου.

Η εξέλιξη αυτή οφείλεται σε δύο κυρίως παράγοντες: Από τη μία, η δεξιά αντιπολίτευση, μετά την εκλογική της νίκη το 2015 και με δεδομένη τη στήριξη της παγκόσμιας αντίδρασης, μάλλον υπερεκτίμησε τις δυνάμεις της και επιχείρησε την άμεση και βίαιη ανατροπή του Μαδούρο, προκαλώντας μια κατάσταση εμφυλιοπολεμικού τύπου, αντί να «περιμένει» τις προεδρικές εκλογές του 2018. Όταν η δυναμική των βίαιων αντικυβερνητικών διαδηλώσεων εξαντλήθηκε, ήρθαν στην επιφάνεια η διαφθορά και οι διαμάχες στο εσωτερικό της, που σαφέστατα επηρέασαν και το αποτέλεσμα των πρόσφατων εκλογικών αναμετρήσεων. Από την άλλη πλευρά, οι εργατικές και λαϊκές μάζες της Βενεζουέλας, παρότι η ηγεσία τους δεν στάθηκε στις περισσότερες περιπτώσεις στο ύψος των περιστάσεων, μπροστά στον κίνδυνο να χαθούν όλα όσα κατακτήθηκαν κατά την περίοδο του Τσάβες, έδειξαν θαυμάσια ταξικά ανταντακλαστικά και έφραξαν τον δρόμο της ντόπιας και ξένης αντίδρασης. Ο Μαδούρο, αντιμετώπισε αφενός με τη λυσσασμένη επίθεση της ντόπιας ολιγαρχίας και των ιμπεριαλιστών, πιεζόμενος αφετέρου από την αυτοοργάνωση και τη μαχητική δράση των μαζών, εγκατέλειψε σε αρκετά κρίσιμα ζητήματα την πολιτική κατευνασμού και απαράδεκτων υποχωρήσεων απέναντι στον ταξικό εχθρό, που δυστυχώς ακολουθούσε για μεγάλο διάστημα.

Έτσι, απέναντι στο μποϊκοτάζ των δημοτικών εκλογών από τα δεξιά κόμματα, ο Μαδούρο απάντησε ανακοινώνοντας ότι όσα κόμματα απείχαν από αυτές δεν θα έχουν δικαίωμα συμμετοχής στις προεδρικές εκλογές (είναι προγραμματισμένες για τον Δεκέμβριο του 2018, ωστόσο είναι σχεδόν βέβαιο ότι θα διεξαχθούν πολύ νωρίτερα). Τα ιμπεριαλιστικά ΜΜΕ βούιζαν ξανά για δήθεν «δικτατορία», ενώ οι «έγκυροι» αναλυτές, αστοί αλλά και ρεφορμιστές, μίλησαν για μεγάλο λάθος του Μαδούρο. Όλοι αυτοί βέβαια βολεύονται να παραβλέπουν ότι στη Βενεζουέλα είναι οι αστικές δυνάμεις εκείνες που εδώ και πολύ καιρό έχουν εγκαταλείψει κάθε προοπτική «ομαλής» δημοκρατικής εξέλιξης και έχουν παραβιάσει κάθε κανόνα του ίδιου του αστικού πολιτικού παιχνιδιού (όπως άλλωστε συμβαίνει πάντα στην ιστορία όταν η κυρίαρχη τάξη πραγμάτων απειλείται). Ακόμα κι αν αγνοήσει κανείς το οικονομικό σαμποτάζ από ντόπιους και ξένους καπιταλιστές, τις προβοκατόρικες επιθέσεις με δεκάδες νεκρούς από αντιδραστικές συμμορίες, το μποϊκοτάζ των δημοτικών εκλογών, η δεξιά αντιπολίτευση «αναγνωρίζει» το αποτέλεσμα μόνο στις εκλογές που κερδίζει, ειδάλλως μιλά για «νοθεία» (όπως στις εκλογές για κυβερνήτες, όπου γνώρισε πραγματική συντριβή).

Ωστόσο, η κατάσταση κάθε άλλο παρά εύκολη είναι, τόσο για τον Μαδούρο όσο και για το εργατικό και λαϊκό κίνημα στη Βενεζουέλα. Η οικονομική κρίση συνεχίζεται αμείωτη (αν και κάποια «ανακούφιση» έρχεται από τη σταθεροποίηση των διεθνών τιμών του πετρελαίου, βασικού εξαγωγικού προϊόντος της χώρας) με αποτέλεσμα, μεταξύ άλλων, τη μεγάλη αύξηση του δημόσιου

χρέους. Η κυβέρνηση Μαδούρο «αθέτησε» τις πληρωμές κάποιων τοκοχρεολυσίων στις προβλεπόμενες προθεσμίες, ενώ κάλεσε τους διεθνείς πιστωτές της χώρας σε επαναδιαπραγμάτευση του εξωτερικού χρέους. Οι ιμπεριαλιστές απάντησαν μέσω των διαβόητων «οίκων αξιολόγησης», που έθεσαν τη Βενεζουέλα σε καθεστώς «επιλεκτικής χρεοκοπίας», αλλά κυρίως με την κήρυξη ανελέητου εμπάργκο από τον αμερικάνικο ιμπεριαλισμό. Μεταξύ πολλών άλλων, ο Τραμπ απαγόρευσε σε όλα τα αμερικανικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα κάθε επαφή με τη Βενεζουέλα, πόσο μάλλον διαπραγμάτευση για το χρέος.

Η εποχή της διαλυτικής κρίσης και πλήρους σαπίσματος του καπιταλισμού γεννά τέτοιες τερατώδεις καταστάσεις και λυσασμένες επιθέσεις των αστικών τάξεων και του ιμπεριαλισμού. Για την εργατική τάξη και τα φτωχά λαϊκά στρώματα της Βενεζουέλας είναι μονόδρομος να επιβάλουν την εμφάνιση της «μπολιβαριανής» διαδικασίας σε σοσιαλιστική κατεύθυνση, με ριζικά μέτρα όπως η ολική και μονομερής διαγραφή του χρέους και η εθνικοποίηση των τραπεζών και των βασικών τομέων της οικονομίας κάτω από εργατικό έλεγχο, στην προοπτική της κατάληψης της πολιτικής εξουσίας από τους εργαζόμενους.

■ Γιάννης Χαλάς

Χιλή: Νίκη των Συντηρητικών στον β' γύρο των προεδρικών εκλογών

Τα αποτελέσματα του δεύτερου γύρου των προεδρικών εκλογών που πραγματοποιήθηκαν στις 17 Δεκέμβρη στην Χιλή ανέδειξαν νικητή τον συντηρητικό, δεξιό, νεοφιλελεύθερο Σεμπαστιάν Πινιέρα με 54,57% έναντι 45,43% που έλαβε ο υποψήφιος της νεοφιλελεύθερης κεντροαριστεράς Αλεχάντρο Γκιγιέ.

Το αποτέλεσμα του σχηματισμού «Δύναμη για την πλειοψηφία», του οποίου ηγείται ο Γκιγιέ και στο οποίο συμμετέχουν μεταξύ άλλων το Σοσιαλιστικό, το Σοσιαλδημοκρατικό και το Κομμουνιστικό Κόμμα Χιλής, είναι συνέχεια του άσχημου αποτελέσματος του πρώτου γύρου και αιτιολογείται τόσο από τα οικονομικά σκάνδαλα με τα οποία συνδέθηκε η κυβέρνηση της απερχόμενης προέδρου Μπατσελέτ, όσο και από το γεγονός ότι από το πρόγραμμά της υλοποίησε μόνο εκείνες τις μεταρρυθμίσεις (βλ. νομομοποίηση των γάμων των ομοφυλοφίλων, αποποινικοποίηση της άμβλωσης) που δεν έρχονται σε αντίθεση με το θέσφατο που κληροδότησε η χούντα του Πινοσέτ στη Χιλιάνικη Μεταπολίτευση, δηλαδή την ακραία νεοφιλελεύθερη λειτουργία της οικονομίας, η οποία μάλιστα προστατεύεται συνταγματικά. Αν και το αποτέλεσμα δείχνει σαν εκλογικός «περίπατος» του Πινιέρα και των Συντηρητικών, αν το συνδυάσει κανείς με τα αποτελέσματα του πρώτου γύρου (αναλυτικότερα βλ. ΕΠ φύλο Δεκεμβρίου) και ειδικότερα αυτό του αντινε-

οφιλελεύθερου σχηματισμού «Ευρύ Μέτωπο» (Ε.Μ.), θα δει ότι οξύνονται οι πολιτικές αντιφάσεις και βαθταίνει η διάβρωση των πολιτικών κομμάτων όπως αυτά διαμορφώθηκαν από την Μεταπολίτευση (1989).

Ο Πινιέρα θα συναντήσει μεγάλες δυσκολίες το επόμενο διάστημα αφού οι βουλευτικές Εκλογές του Νοεμβρίου, δεν του δίνουν απόλυτη πλειοψηφία. Οι δυσκολίες μεγαλώνουν με το δεδομένο ότι πρόκειται να κατέβουν κρίσιμα νομοσχέδια όπως αυτό για την δωρεάν πρόσβαση στο πανεπιστήμιο (αίτημα όλων των κινημάτων νεολαίας από το 2006), καθώς και η δεύτερη δόση του ασφαλιστικού (η πρώτη δόση είχε προκαλέσει ένα σημαντικό κύμα κινητοποιήσεων).

Ακόμη, ο Πινιέρα για να διασφαλίσει τη νίκη του, επιδίωξε και πέτυχε την στήριξη του ακροδεξιού υποψήφιου Χοσέ Αντόνιο Καστ, ο οποίος έλαβε 7,9% στον πρώτο γύρο κι αυτοπροβάλλεται ως πολιτικός κληρονόμος της δικτατορίας Πινοσέτ. Αυτό σημαίνει πως είναι αναγκασμένος και ήδη προεκλογικά το έκανε, να υιοθετήσει κομμάτια της πολιτικής των ακροδεξιών προκειμένου να διατηρήσει αυτούς τους ψηφοφόρους. Μία τέτοια επιλογή θα τον φέρει αντιμέτωπο με τους πόθους και τις διαθέσεις μεγάλης μερίδας της νεολαίας, των εργαζομένων και των φτωχών λαϊκών στρωμάτων της Χιλής που ήδη νιώθουν να ασφυκτιούν κάτω από το νεοφιλελεύθερο, συντηρητικό πλαίσιο της Μεταπολίτευσης. Αυτούς τους πόθους δεν μπορούν και ούτε

διατίθενται να ικανοποιήσουν οι νεοφιλελεύθεροι κοπής κεντροαριστεροί της αντιπολίτευσης των οποίων η πολιτική ύπαρξη είναι άρρηκτα δεμένη με αυτό το ασφυκτικό πλαίσιο.

Αυτοί οι πόθοι και διαθέσεις και σε μεγάλο βαθμό οι αγώνες του προηγούμενου διαστήματος εκφράστηκαν εκλογικά μέσα από το Ε.Μ. και το εντυπωσιακό ποσοστό 20,3%, του πρώτου γύρου. Οι δυνατότητες όμως του Ε.Μ. θα πρέπει να θεωρούνται περιορισμένες. Οι δεσμοί του με τις μάζες και ειδικά την εργατική τάξη είναι αδύναμοι και χαλαροί. Αποτελείται από 13 πολιτικές δυνάμεις με αβυσσαλέες πολιτικές διαφορές (από «κεντρώους» και οικολόγους μέχρι άκρα αριστερά), οι οποίες με την πρώτη δυσκολία (δηλαδή την στήριξη ή όχι του Γκιγιέρ στον δεύτερο γύρο) εκφράστηκαν με τον χειρότερο δυνατό τρόπο, με την κάθε οργάνωση να επιλέγει στάση χωρίς και να υπάρχει οποιαδήποτε απόφαση ή έστω επίσημη συζήτηση στα όργανα του Ε.Μ. Φαίνεται λοιπόν πως η ενότητα και η ύπαρξη του Ε.Μ. θα είναι συγκυριακή και εκλογική χαρακτηριστικά. Έτσι, μπορεί η φόρα που δίνει το εκλογικό αποτέλεσμα του Ε.Μ. να είναι ενθαρρυντικό (και ως ένα βαθμό πολύτιμο) στοιχείο για να ενισχυθεί η μαχητικότητα των αγώνων στο δύσκολο διάστημα που ακολουθεί, όμως για να φτάσει αυτή η διάθεση μέχρι τέλους είναι

αναγκαία η οικοδόμηση ενός επαναστατικού κόμματος.

Όπως και να έχει – και παρά τις δυνατότητες που περιγράφηκαν – η νίκη του Πινιέρα δημιουργεί σημαντικές δυσκολίες τόσο για τους εργαζόμενους στη Χιλή όσο και συνολικά στη Λατινική Αμερική. Οι ισχυρότερες οικονομίες της Λ. Αμερικής (Μεξικό, Βραζιλία, Αργεντινή, Περού, Χιλή) ελέγχονται πλέον από ακραία νεοφιλελεύθερες/φιλοϊμπεριαλιστικές κυβερνήσεις ενώ το κύμα των αριστερών κυβερνήσεων που σάρωσε την ήπειρο την τελευταία 15ετία έχει περιοριστεί σημαντικά γύρω από τον σκληρό πυρήνα του (Βενεζουέλα, Βολιβία, Εκουαδόρ) – όχι τυχαία βέβαια. Αυτό σημαίνει ότι ο σκληρός αυτός πυρήνας και κυρίως η Βενεζουέλα, είναι πιο εκτεθειμένος στις επιθέσεις του αμερικάνικου ιμπεριαλισμού. Επίσης στον βαθμό που ο αμερικάνικος ιμπεριαλισμός αποκαθιστά έναν σκληρό έλεγχο πάνω στην Λ. Αμερική, αυξάνονται οι δυνατότητες αντιπαράθεσης του με τους αναδυόμενους ιμπεριαλιστές, αυξάνοντας συνολικά τους κινδύνους για το παγκόσμιο προλεταριάτο. Φυσικά όλα θα κριθούν από την έκβαση της ταξικής πάλης στα παραπάνω πεδία αντιπαράθεσης.

Δ. Γ.

Σε θανάσιμο κλοιό οι Παλαιστίνιοι

Στις 6 Δεκέμβρη 2017, ο Τραμπ ανακοίνωσε την μεταφορά της αμερικανικής πρεσβείας από το Τελ Αβίβ στην Ιερουσαλήμ, αναγνωρίζοντας την ως επίσημη πρωτεύουσα του Ισραήλ.

Όλες οι αποφάσεις του ΟΗΕ αναγνωρίζουν στην Ιερουσαλήμ ένα νομικό καθεστώς διπλής κυριαρχίας από Ισραηλινούς (Δυτική) και Παλαιστίνιους (Ανατολική), σαν τμήμα της απόφασης του ΟΗΕ για μια λύση δύο κρατών με πρωτεύουσα την Ιερουσαλήμ. Οι ΗΠΑ, ενάντια στις διεθνείς συμφωνίες, προσπαθούν να επιβάλουν την πολιτική τους στο Παλαιστινιακό, που ταυτίζεται με τις επιδιώξεις των Σιωνιστών. Η κίνηση Τραμπ είναι η αρχή της αντεπίθεσης στους ανταγωνιστές του στην περιοχή και εφαρμογή της τακτικής: επίθεση σε όλα τα μέτωπα, ότι δεν ελέγχουμε το καταστρέφουμε, πρώτη η Αμερική ή κανένας!

Η Παλαιστίνη σε ασφυξία

Το σχέδιο των Σιωνιστών (με στήριξη ΗΠΑ και ανοχή ΕΕ), ήταν να στραγγαλίσουν τους Παλαιστίνιους. Η λωρίδα της Γάζας βρίσκεται σε χρόνιο διαρκή ναυτικό, αεροπορικό και οδικό αποκλεισμό. Νερό, ρεύμα, τρόφιμα, φάρμακα είναι είδη πολυτελείας και οι υποδομές είναι όλες κατεστραμμένες. Οι ήρωες κάτοικοι της Γάζας ξεπέρασαν τα όρια αντοχής τους, αυτό ανάγκασε τη Χαμάς, που ελέγχει την λωρίδα της Γάζας, να ξεκινήσει (άκαρπες) συζητήσεις με την Παλαιστινιακή Αρχή που ελέγχει την Δυτική Όχθη. Στη Δυτική Όχθη που λόγω της εξωτερικής οικονομικής βοήθειας που διαχειρίζονταν η διεφθαρμένη Παλαιστινιακή Αρχή, υπήρχε ένα στοιχειώδες βιοτικό επίπεδο, η κατάσταση έχει χειροτερέψει ραγδαία. Οι Σιωνιστές κάνουν συνεχώς νέους εποικισμούς, διώχνουν Παλαιστίνιους από τη γη τους, πυροβολούν στο ψαχνό!

Οι αντιδράσεις των Παλαιστίνιων με ρίψεις αυτοσχέδιων ρουκετών και σποραδικές επιθέσεις στο εσωτερικό του Ισραήλ, χρησιμοποιούνται από τον Νετανιάχου για να εφαρμόζει σκληρότερα κατασταλτικά μέτρα. Οι πρόσφατες οργισμένες διαδηλώσεις των Παλαιστίνιων μετρούν 10 νεκρούς, πάνω από 1.200 τραυματίες και 500 συλληφθέντες ενώ παγκόσμια κατακραυγή προκαλούν η δίκη σε στρατοδικείο της 17χρονης Παλαιστίνιας Αχίντ Ταμίμι, επειδή βιντεοσκοπήθηκε να χαστουκίζει ισραηλινούς στρατιώτες, και η δολοφονία του ανάπηρου αγωνιστή Ιμπραήμ Θουράγια από σφαίρες στρατιωτών ενώ συμμετείχε σε διαδήλωση.

Εξουθενωμένοι οι Παλαιστίνιοι, σύρονται σε μία ταπεινωτική λύση. Να απαρνηθούν τον στόχο τους για ανεξάρτητο Παλαιστινιακό κράτος με πρωτεύουσα την Ανατολική Ιερουσαλήμ και να αποδεχτούν πως θα είναι μία φυλακισμένη μειονότητα, σε ένα ελεγχόμενο από τους Ισραηλινούς κράτος, με πρωτεύουσα την Ιερουσαλήμ. Δυστυχώς, η αστική ηγεσία του Μαχμούτ Αμπάς είναι ικανή για μία τέτοια συνθηκολόγηση! Είναι η ίδια ηγεσία που προσχώρησε στο στρατόπεδο των Αμερικανών και με την παραίτηση από την διεκδίκηση των Παλαιστινιακών εδαφών του 1967 προσδοκούσε την αναγνώριση ενός παλαιστινιακού κράτους, έστω και πετσοκομμένου.

Αυτή η αποτυχημένη και ξεπουλημένη στρατηγική (πανομοιότυπη με αυτήν που καταδίκασε του Κούρδους) είναι η βασική αιτία των μεγάλων διαιρέσεων στο εσωτερικό των Παλαιστίνιων και της εκρηκτικής ανόδου της Χαμάς στα λαϊκά στρώματα της Γάζας. Αυτή η δεξιά μετατόπιση των ηγεσιών που είχαν κοσμικό, λαϊκό και αριστερό πρόσημο, στο όνομα του «ρεαλισμού», χτύπησε σημαντικά την αριστερά σε όλο τον αραβικό κόσμο και έδωσε ώθηση στον ριζοσπαστικού ισλαμισμού.

Τα σχέδια των ιμπεριαλιστών και οι συμμαχίες

Οι ΗΠΑ έχουν εξασφαλίσει μια φιλική ασπίδα στα σύνορα του Ισραήλ, από Αίγυπτο - Ιορδανία - Σαουδική Αραβία. Αυτά τα καθεστώτα, που διατηρούν κρυφές σχέσεις με το Ισραήλ, μαζί με την πρόθυμη ελληνική κυβέρνηση, αποτελούν το μακρύ χέρι των ΗΠΑ. Κύριος στόχος είναι το Ιράν (όπου δεν θα αποτελέσει έκπληξη αν η κοινωνική έκρηξη πάρει «πορ-

τοκαλί» χαρακτηριστικά), η Χεζμπολάχ στον Λίβανο (βλ. «ομηρία» του Λιβανέζου πρωθυπουργού από τους Σαουδάραβες, για να διώξει την Χεζμπολάχ από την κυβέρνηση), ο περιορισμός της επιρροής της Ρωσίας και ο φραγμός των Κινέζικων εμπορικών δρόμων προς Μ. Ανατολή και Αφρική.

Η Παλαιστινιακή Αρχή, μετά τις 6/12, αρνήθηκε να συναντηθεί με τον αντιπρόεδρο των ΗΠΑ Μάικ Πενς και έσπευσε να επισκεφτεί τις Ρωσία και Κίνα. Ζήτησε και από τους δύο να αναλάβουν ρόλο διαμεσολαβητή για την έναρξη συνομιλιών μεταξύ Παλαιστίνιων - Ισραηλινών, καθιστώντας τους Αμερικανούς μη αποδεκτούς εγγυητές και διαμεσολαβητές.

Η Ρωσία και η Κίνα αποδέχθηκαν την πρόσκληση, επιδιώκοντας να φτιάξουν ένα μεγάλο αντιΗΠΑ μέτωπο, που να περιλαμβάνει την ΕΕ και την Διάσκεψη των Ισλαμικών Κρατών, δυνάμεις που υποστηρίζουν την λύση των δύο κρατών. Ο άξονας Ρωσίας - Ιράν - Τουρκίας αναβαθμίζεται στην περιοχή, ενώ τα φιλοΗΠΑ καθεστώτα της περιοχής θα ταλανιστούν σφοδρά από λαϊκές αντιδράσεις. Η ελπίδα, πως οι Ρώσοι-Κινέζοι ιμπεριαλιστές, θα ματώσουν για να δώσουν στους Παλαιστίνιους κράτος, θα αποδειχτεί μάταιη και ήδη ο Αμπάς δείχνει να αποδέχεται τη συζήτηση για ένα κράτος και θέλει Ρωσοκινέζικη βοήθεια στην διαπραγμάτευση για να αφαρπάξει προνόμια η αστική ελίτ που εκπροσωπεί. Μόνο μια γενικευμένη Ιντιφάντα, με ένα επαναστατικό μέτωπο δυνάμεων επικεφαλής, μπορεί να οδηγήσει σε νίκη τους Παλαιστίνιους.

Ο Οργανισμός Ισλαμικής Διάσκεψης που συνεδρίασε έκτακτα, καταδίκασε την απόφαση Τραμπ και ζήτησε άμεσα απόφαση από το Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ και την Γενική Συνέλευση. Να σημειώσουμε πως αρκετοί συμμετέχοντες είναι δορυφόροι των ΗΠΑ, ενώ ο Ερντογάν ακολουθεί την ίδια δολοφονική πολιτική ενάντια στους Κούρδους, καθιστώντας την ρητορική του αφερέγγυα. Το συμβούλιο ασφαλείας του ΟΗΕ δεν πήρε απόφαση λόγω βέτο των ΗΠΑ. Η Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ έγινε υπό τον εκβιασμό Τραμπ, πως θα κόψει την οικονομική βοήθεια σε όποια χώρα δεν ψηφίσει υπέρ του (έκοψε ήδη 300 εκ. δολάρια στους Παλαιστίνιους)!

Το αποτέλεσμα ήταν 35 χώρες να απέχουν της ψηφοφορίας, 128 ψήφισαν υπέρ του σχεδίου απόφασης, μεταξύ των οποίων Κίνα, Ρωσία, Γαλλία, Βρετανία. Κατά ψήφισαν 9 χώρες (ΗΠΑ, Ισραήλ, Γουατεμάλα, Μικρονησία, Ονδούρα, Τόγκο, κ.α.) Αυτή ήταν μία διπλωματική ήττα για τις ΗΠΑ, που δεν θα ανακόψει βέβαια τα σχέδιά τους, αλλά τους απομονώνει και δίνει χώρο σε Ρωσία - Κίνα. Αυτό είναι και μια βασική κατηγορία του αμερικανικού κατεστημένου προς τον Τραμπ, ότι με την τακτική του ισχυροποιεί την Ρωσία, αφού η πολεμική εναντίον του εντός των ΗΠΑ συνεχίζεται, όπως και οι διαδηλώσεις ενάντια στον Νετανιάχου για σκάνδαλα διαφθοράς στο εσωτερικό του Ισραήλ.

Αλληλεγγύη στην Παλαιστίνη!

Είναι καθήκον όλων των εργαζομένων/νεολαίας και στην Ελλάδα, να υπερασπιστούμε μέχρι τέλους το δικαίωμα Παλαιστίνιων και Κούρδων για ένα δικό τους Κράτος. Ο αγώνας τους είναι τόσο δικαίος και αναγκαίος, όσο και ο δικός μας αγώνας για απαλλαγή από την μνημονιακή φυλακή της ΕΕ, των ΗΠΑ/ΔΝΤ και του ελληνικού Καπιταλισμού. Η συνέχιση της μάχης για να διώξουμε την νεομνημονιακή συμμορία των ΣΥΡΙΖΑ/ΑΝΕΛ και όλες τις μνημονιακές κυβερνήσεις και τους ιμπεριαλιστές προστάτες της ΗΠΑ και ΕΕ, συνδέεται άμεσα με την ειρήνη στην περιοχή μας.

■ Αγγ. Φ.

στον κόσμο...

ΙΡΑΚ - ΚΟΥΡΔΙΣΤΑΝ

Αιματηρές διαδηλώσεις πραγματοποιούνταν επί πέντε ημέρες, από τις 18 ως τις 22 Δεκεμβρίου, στην ημιαυτόνομη περιοχή του βορείου Ιράκ, κυρίως στην πόλη Σουλεϊμανίγια, με πέντε διαδηλωτές να χάνουν τη ζωή τους από τις συγκρούσεις με κουρδικές δυνάμεις ασφαλείας. Οι διαδηλωτές βγήκαν στους δρόμους εναντίον της κουρδικής κυβέρνησης, ζητώντας να σταματήσει η διαφθορά, να πληρωθούν τα δεδουλευμένα των δημοσίων υπαλλήλων και να βελτιωθούν οι συνθήκες παροχής και η ποιότητα του νερού και του ρεύματος. Οι διαδηλωτές πυρπόλησαν κτίρια κομμάτων που μετέχουν στην κυβέρνηση, ενώ τις επόμενες μέρες ζητούσαν την αποφυλάκιση των πολλών δεκάδων συλληφθέντων και δικαιοσύνη για τους νεκρούς διαδηλωτές. Οι κινητοποιήσεις πυροδότησαν πολιτικές εξελίξεις, με το ισχυρότερο κόμμα της αντιπολίτευσης να αποσύρει τους υπουργούς του από την κυβέρνηση, όπως έπραξε και ένα μικρότερο κόμμα. Η κατάσταση στο ιρακινό κουρδιστάν μοιάζει αδιέξοδη μετά τον Σεπτέμβρη, όταν οι κούρδοι έφτασαν πιο κοντά από ποτέ στη δημιουργία του ανεξάρτητου Κουρδιστάν ψηφίζοντας συντριπτικά υπέρ (93%) σε δημοψήφισμα που προκήρυξε ο πρώην πρόεδρος Μασούντ Μπαρζανί.

Μετά τις αφόρητες πιέσεις και την απειλή ταυτόχρονης στρατιωτικής εισβολής από Ιράν - Ιράκ - Τουρκία, και εξαιτίας της αφέλειας του Μπαρζανί, που υπολόγιζε στη στήριξη των ΗΠΑ και δεν επένδυσε στην ενότητα, αυτοοργάνωση και στήριξη των Κούρδων της ευρύτερης περιοχής, όχι μόνο δεν πραγματοποιήθηκε η ανεξαρτησία αλλά εγκαταλείφτηκε αμαχητί η πόλη του Κιρκούκ, την οποία είχαν απελευθερώσει οι Κούρδοι από το ISIS και αποτελούσε ένα εχέγγυο για την οικονομική βιωσιμότητα του Κουρδιστάν, λόγω των τεράστιων αποθεμάτων πετρελαίου της. Την πόλη κατέλαβαν ιρακινές δυνάμεις, οδηγώντας τους Κούρδους σε οικονομική ασφυξία και μεγαλύτερη εξάρτηση από την κεντρική κυβέρνηση του Ιράκ. Η ιρακινή κυβέρνηση μάλιστα πριν λίγες μέρες κάλεσε σε διαγωνισμό για τη δημιουργία νέου αγωγού από το Κιρκούκ στην Τουρκία. Πρόεδρος στην περιφερειακή κουρδική κυβέρνηση είναι πλέον ο ανιψιός του Μασούντ Μπαρζανί, Ναχιρβάν Μπαρζανί, που έχει δεσμευτεί για προκήρυξη εκλογών το επόμενο διάστημα και δήλωσε ότι οι βίαιες διαδηλώσεις, αν και κατανοητές, δεν ωφελούν.

ΙΡΑΝ

Διαδηλώσεις ξέσπασαν σε αρκετές περιοχές του Ιράν στις 28 Δεκεμβρίου και συνεχίζονταν στις αρχές Γενάρη. Οι διαδηλώσεις ξεκίνησαν με αφορμή την αύξηση των τιμών σε είδη λαϊκής καταναλώσεως, ασκώντας κριτική στην οικονομική πολιτική του Ιράν αλλά και στην εμπλοκή στον πόλεμο της Συρίας, για να καταλήξουν να απαιτούν την πτώση του προέδρου Ροχάνι. Ο μέχρι τώρα απολογισμός είναι 250 συλλήψεις και 15 νεκροί (πολλοί υπό αδιευκρίνιστες συνθήκες), ενώ υπάρχει και νεκρός αστυνομικός από πυρά διαδηλωτή. Οι κινητοποιήσεις ξεκίνησαν από την πόλη Μασχάντ και επεκτάθηκαν σε πόλεις με κουρδικό πληθυσμό και άλλες πόλεις της περιφέρειας χωρίς να πάρουν μεγάλη έκταση στην πρωτεύουσα Τεχεράνη, ενώ ομάδες διαδηλωτών προσπάθησαν να καταλάβουν αστυνομικά τμήματα και στρατιωτικές βάσεις για να πάρουν οπλισμό. Παρά τα δίκαια αιτήματα που μπορεί να έχει το ιρακινό προλεταριάτο το οποίο είναι ιδιαίτερα νέο ηλικιακά και πολυπληθές και απαιτεί φιλελευθεροποίηση του καθεστώτος και καλύτερη της οικονομικής του θέσης, σε αυτές τις κινητοποιήσεις βλέπουμε τακτικές των λεγόμενων «πολύχρωμων» επαναστάσεων, με το μπλοκ των δυτικών ιμπεριαλιστών να σπεύδει να υπερασπιστεί το δικαίωμα στην διαδήλωση και να απαιτεί αλλαγή του καθεστώτος στο Ιράν. Ο Τραμπ που δολοφονεί τους μαύρους και καταστέλλει το αμερικανικό προλεταριάτο υπερασπίστηκε τα ανθρώπινα δικαιώματα των ιρανών και δήλωσε πως ήρθε η ώρα για αλλαγή, ενώ την ανησυχία του για την καταστολή των διαδηλώσεων εξέφρασε και ο γερμανός υπ. Εξωτερικών. Εκτός από τις διαδηλώσεις που καλύπτουν τα δυτικά ΜΜΕ υπάρχουν και διαδηλώσεις υπέρ της κυβέρνησης, η οποία καταγγέλλει παρεμβάσεις εξωτερικών δυνάμεων. Μένει να φανεί αν οι διαδηλώσεις που έχουν υπόβαθρο τη λαϊκή δυσάρεσκαία μπορούν να αναπτυχθούν αυτόνομα και να υπερασπιστούν τα εργατικά και κοινωνικά δικαιώματα ή θα αποτελέσουν μέρος του εν εξελίξει σχεδίου των ΗΠΑ να προκαλέσουν χάος στην περιοχή της Μέσης Ανατολής προσπαθώντας να αλλάξουν την εις βάρος τους κατάσταση, όπως κάνουν με την απόφαση για αναγνώριση της Ιερουσαλήμ ως πρωτεύουσας του Ισραήλ και άλλες κινήσεις στη γεωστρατηγική σκακιέρα.

Εκλογές στην Καταλονία: Η κρίση συνεχίζεται με νέα μορφή

Οι εκλογές της 21^{ης} Δεκεμβρίου

Στις πρόσφατες εκλογές για την ανάδειξη κυβέρνησης και τοπικής Βουλής στην Καταλονία, η συμμετοχή αυξήθηκε, όπως ήταν αναμενόμενο, σε σχέση με τις αντίστοιχες εκλογές του 2015, φτάνοντας το πρωτοφανές ποσοστό του 81,9% (ψήφισαν 4.358.995 σε σχέση με 4.099.875 το 2015).

Στο μπλοκ υπέρ της ανεξαρτησίας: Το κεντροδεξιό κόμμα JxCat (JuntsxCat — Μαζί για την Καταλονία) πήρε 21,7% και 34 έδρες. Η κεντροαριστερή Ρεπουμπλικανική Αριστερά Καταλονίας (ERC-CatSi) έλαβε 21,4% και 32 έδρες. Στις εκλογές του 2015 αυτά τα δύο κόμματα είχαν κατέβει ενιαία, ως Junts pel Si (Μαζί για το ΝΑΙ), και είχαν λάβει το 39,54% και 62 έδρες (ένα άλλο μικρό δεξιό κόμμα, που συγκυβερνούσε μαζί με το κεντροδεξιό, το UDC, είχε λάβει 2,5% αλλά στις πρόσφατες εκλογές απορροφήθηκε από το JxCat). Το κόμμα της ριζοσπαστικής αριστεράς, CUP-CC (Υποψηφιότητα Λαϊκής Ενότητας), πήρε μόνο 4,5% και 4 έδρες ενώ στις προηγούμενες εκλογές είχε λάβει 8,20% και 10 βουλευτικές έδρες.

Στο μπλοκ υπέρ της παραμονής στην Ισπανία:

Οι Ciudadanos (Cs — Πολίτες) αναδείχθηκαν πρώτοι σε αυτές τις εκλογές κερδίζοντας το 25,4% και 37 έδρες (από 17,93% και 25 που είχαν πάρει στις εκλογές του 2015), προφανώς απορροφώντας την μισή δύναμη του Λαϊκού Κόμματος του Ραχόι. Το Λαϊκό Κόμμα Ισπανίας — PPC (του Ραχόι) έλαβε το 4,2% και 3 έδρες χάνοντας το ήμισυ της εκλογικής του δύναμης και πολύ περισσότερο των εδρών του (είχε 8,5% και 11 έδρες). Το PSC — Κόμμα Σοσιαλιστών Ισπανίας (το Σοσιαλιστικό Κόμμα) έλαβε το 13,9% και 17 έδρες (από 12,74% και 16

έδρες). Τέλος, το CatComu-Podem (Καταλονία Μαζί) που τάσσεται μεν κατά της ανεξαρτησίας αλλά υπέρ του να αποφασίσουν ελεύθερα οι Καταλανοί, απέσπασε το 7,5% και 8 έδρες (από 8,94% και 11).

Συνολικά, από τα 4.358.995 ψηφοφόρων, υπέρ των κομμάτων της ανεξαρτησίας ψήφισαν 2.050.955, υπέρ των κομμάτων της παραμονής στην Ισπανία ψήφισαν 1.874.263, ενώ υπέρ της ερμαφρόδιτης στάσης του CatComu-Podem ψήφισαν 320.980. Παρά λοιπόν τα σημαντικά γεγονότα που μεσολάβησαν, οι δυνάμεις των δύο στρατοπέδων φαίνεται σαν μην μεταβλήθηκαν καθόλου από το 2015, παρ' όλο που στο εσωτερικό τους υπήρξαν σημαντικές αλλαγές: α) στο στρατόπεδο της ανεξαρτησίας, το κόμμα της ριζοσπαστικής αριστεράς (CUP) έχασε τη μισή του δύναμη υπέρ των άλλων δύο κομμάτων, β) στο στρατόπεδο υπέρ της παραμονής αναδείχθηκε νικητής το κόμμα των Ciudadanos (προάγγελος ανακατατάξεων και στην ισπανική πολιτική σκηνή), το Σοσιαλιστικό Κόμμα διατήρησε λίγο πολύ την δύναμή του και το Λαϊκό Κόμμα του Ραχόι συντρίφτηκε και τείνει προς την εξαφάνιση.

Η ερμηνεία των εκλογικών αποτελεσμάτων

Σε αντίθεση με ότι υποστηρίζουν οι διάφοροι δουλπορεπείς σε Καταλονία, Ισπανία και Ευρώπη, το αποτέλεσμα των πρόσφατων εκλογών δεν αντανακλά την δυναμική του κινήματος της ανεξαρτησίας αλλά είναι το προϊόν της προσωρινής ήττας του κινήματος λόγω της προδοσίας της ηγεσίας του από το κεντροδεξιό JxCat του Πουζδεμόν και το κεντροαριστερό κόμμα

ERC του Ζουνκέρας, που μισοψέλλισαν την ανεξαρτησία αλλά δεν έκαναν τίποτε για να την εφαρμόσουν ή να αγωνιστούν γι' αυτήν, και άφησαν να περάσει ανεκμετάλλευτη η έκρηξη των καταλανικών μαζών στο δημοψήφισμα και στις δύο επακόλουθες γενικές απεργίες. Και η ήττα της ριζοσπαστικής αριστεράς (CUP) οφείλεται στο ότι ο Πουζδεμόν και ο Ζουνκέρας διατηρούν ακόμη την επίφαση της ανεξαρτησίας (ο πρώτος κατέφυγε στις Βρυξέλες και ο δεύτερος είναι ακόμη στη φυλακή), αλλά κυρίως στο ότι σύρθηκε από τα δύο προηγούμενα κόμματα, δεν ανέδειξε μια ανεξάρτητη πολιτική (δηλαδή να καλέσει στην εφαρμογή της ανεξαρτησίας από τις καταλανικές μάζες), και τέλος εγκλωβίστηκε και στην λύση των εκλογών (δηλαδή την αυτοκατάργηση της ανεξαρτησίας) που επέβαλε ο Ραχόι και αποδέχθηκαν τόσο ο Πουζδεμόν όσο και ο Ζουνκέρας.

Αντίστοιχα η αύξηση των Ciudadanos και η διατήρηση της δύναμης του Σοσιαλιστικού Κόμματος οφείλεται στην σύγχυση στο στρατόπεδο της ανεξαρτησίας και στην συνακόλουθη αναθάρρηση/συσπείρωση του στρατοπέδου υπέρ της παραμονής.

Η κρίση θα συνεχιστεί με άλλη μορφή...

Η λύση που προσπάθησε να επιβάλλει ο Ραχόι (καταστολή του δημοψηφίσματος, εφαρμογή του άρθρου 155 και επιβολή νέων εκλογών) για να κλείσει το ζήτημα της ανεξαρτησίας της Καταλονίας, δεν τελεσφόρησε και η κρίση πρόκειται να συνεχιστεί και θα γνωρίσει και άλλα επεισόδια.

Είναι αλήθεια ότι μέχρι τον Μάρτιο του 2018 θα βρίσκεται σε ισχύ το άρθρο 155 (η ισχύς του μπορεί να επεκταθεί χρονικά) και είναι αλήθεια ότι οι διώξεις επεκτάθηκαν την επομένη των εκλογών και σε άλλους ηγέτες του JxCat και του ERC αλλά και σε τρεις ηγέτες του CUP, ακόμη και στον Φατσίν (ηγέτη των «Αντικαπιταλιστών») που πρόσφατα διαγράφηκαν από το CatComu-Podem επειδή πρότειναν στο εσωτερικό των καταλανών Ποδέμος να υποστηρίξουν την ανεξαρτησία. Με αυτήν την έννοια οι πιέσεις του ισπανικού κράτους θα συνεχιστούν προς την ηγεσία του μπλοκ της ανεξαρτησίας ώστε το τελευταίο να συμμορφωθεί πλήρως — προφανώς στην δημιουργία μιας «κυβέρνησης συνεργασίας» χωρίς τους Πουζδεμόν, Ζουνκέρας, κ.α., και με τους Ciudadanos και του σοσιαλιστές. Ωστόσο αυτό δεν είναι εύκολο (όπως και οποιαδήποτε άλλη λύση), όχι γιατί οι κεντροδεξιοί και οι κεντροαριστεροί της Καταλονίας πρόκειται να αντισταθούν, αλλά γιατί κάτω από το πολιτικό σκηνικό βρίσκονται οι καταλανικές μάζες που δεν έχουν ηττηθεί και που υπερασπίζονται την ανεξαρτησία γιατί θέλουν να απαλλαγούν από την κρίση και τα μνημόνια του ισπανικού κράτους.

■ Ηρακλής Χριστοφορίδης

ΙΡΑΝ: ΜΙΑ ΝΕΑ «ΠΟΡΤΟΚΑΛΙ» ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ;

Οι κινητοποιήσεις που ξέσπασαν στις 28 Δεκεμβρίου του 2017 στο Ιράν φαίνεται να αποκλιμακώνονται μετά από περίπου δέκα ημέρες. Ξεκίνησαν από τη Μασχάντ, τη δεύτερη μεγαλύτερη πόλη του Ιράν και κύρια εκλογική βάση του αντιπάλου του «μετριοπαθούς» προέδρου Χασάν Ρουχανί, του «σκληροπυρηνικού» Εμπραχίμ Ραϊζί. Στη συνέχεια επεκτάθηκαν σε αρκετές άλλες πόλεις, αλλά και σε πιο περιορισμένη έκταση στην πρωτεύουσα Τεχεράνη. Νεανικό και φοιτητικό στη σύνθεση και περιορισμένο σε συμμετοχή, το κίνημα πέρασε οργισμένο από την αρχή από τα οικονομικά αιτήματα σε αντικαθεστωτικά, αντικυβερνητικά και πιο πολιτικά συνθήματα: «Θάνατος στον Ρουχανί», «Θάνατος για τον δικτάτορα αγιατολάχ Χαμενεϊ», «Ούτε Γάζα ούτε Λίβανος, η ζωή μου είναι για το Ιράν», καθώς και «Αφήστε τη Συρία και νοιαστείτε για μας».

Την τρίτη ημέρα των κινητοποιήσεων εμφανίστηκαν ακόμα και ένοπλοι ανάμεσα στους διαδηλωτές και έγιναν επιθέσεις σε αστυνομικά τμήματα, στρατόπεδα και κυβερνητικά κτίρια. Ο απολογισμός των 22 νεκρών διαδηλωτών από πυροβολισμούς και πάνω από 500 συλλήψεις αποτελεί μια γενική εικόνα της κατάστασης, η οποία όμως δεν έχει ξεκαθαρίσει πλήρως.

Από την πρώτη στιγμή ο ανώτατος ηγέτης του Ιράν, αγιατολάχ Αλί Χαμενεϊ, μίλησε για ξένη παρέμβαση, ενώ ο Αλί Σαμχανί, γραμματέας του Ανώτατου Εθνικού Συμβουλίου Ασφαλείας κατονόμασε

συγκεκριμένα τις ΗΠΑ, τη Μ. Βρετανία και τη Σαουδική Αραβία ως βρισκόμενες πίσω από την εξέγερση. Λίγες ημέρες μετά το ξέσπασμα στις 28 Δεκεμβρίου, ακολούθησαν ογκώδεις διαδηλώσεις υποστήριξης της κυβέρνησης σε αρκετές πόλεις.

Το λιγότερο, οι κινητοποιήσεις προωθήθηκαν από δηλώσεις του ίδιου του Τραμπ, αλλά και ισραηλινών αξιωματούχων. Χαρακτηριστικά ο πρόεδρος των ΗΠΑ δήλωσε ότι «ο λαός επιτέλους αντιλαμβάνεται πως τα λεφτά και ο πλούτος του κλέβονται και σπαταλούνται στην τρομοκρατία» και πως «οι ΗΠΑ παρακολουθούν προσεκτικά για παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων».

Στην πραγματικότητα, μετά την ήττα των σχεδίων τους στη Συρία που στόχευαν στην αποκοπή του σιιτικού διαδρόμου Ιράν, Ιράκ, Συρία, Λίβανος που θα έβγαζε το Ιράν στην Μεσόγειο, οι ΗΠΑ δεν νοιάζονται για κανένα ανθρώπινο δικαίωμα. Απεναντίας, αναζητούν απεγνωσμένα να ανοίξουν μια νέα εστία έντασης. Η πρώτη κίνηση ήταν η αναγνώριση της Ιερουσαλήμ ως πρωτεύουσας του Ισραήλ, η επόμενη φαίνεται να είναι η ευκαιρία που δόθηκε με το Ιράν. Αλλά μια αποσταθεροποίηση του καθεστώτος στο Ιράν βολεύει όχι μόνο τις ΗΠΑ, αλλά και άλλους περιφερειακούς παίκτες, όπως το Ισραήλ και η Σαουδική Αραβία.

Το Ιράν δεν αποτελεί έναν εύκολο αντίπαλο, ούτε η ηγεμονία και η ισχύς των ΗΠΑ είναι πλέον αδιαμφισβήτητη. Η συνενδρίαση του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών με θέμα τις αντικυβερ-

νητικές διαδηλώσεις στο Ιράν κατέληξε σε μια ακόμη αποτυχία για τις ΗΠΑ, καταδεικνύοντας τη διαίρεση των ιμπεριαλιστών, με όλες τις χώρες να παίρνουν αποστάσεις από την πρόταση των ΗΠΑ. Επιπλέον, η ιρανική κοινωνία διαθέτει συνοχή και κοινωνική συγκρότηση, αποτέλεσμα σε μεγάλο βαθμό της επανάστασης εναντίον του Σάχη το 1979, αλλά και της οικονομικής της ανάπτυξης από τότε. Το ιρανικό καθεστώς είναι ένα μείγμα δημοκρατίας με ισχυρό το ισλαμικό σιιτικό κληρικο-κεντρικό στοιχείο στους θεσμούς και τη μορφή του πολιτεύματος και του κράτους. Βέβαια, η δυτική προπαγάνδα περί ανελεύθερου και θεοκρατικού καθεστώτος και τα μαθήματα δημοκρατίας στους Ιρανούς προκαλούν γέλια, αφού προέρχονται από χώρες με δαιδαλώδη αστυνομικά κράτη που δολοφονούν μαύρους και διαδηλωτές, ή εφαρμόζουν μνημόνια και όργιο καταστολής ακόμα και σε εκλογικές διαδικασίες (Καταλονία).

Η κατάσταση που διαμορφώθηκε στο Ιράν από το ξέσπασμα των κινητοποιήσεων στις 28/12 είχε όλα τα χαρακτηριστικά ενός πραξικοπήματος τύπου Μαϊντάν ή Βενεζουέλας, μιας προσπάθειας αποσταθεροποίησης του καθεστώτος που θα μπορούσε να εξελιχθεί ακόμα παραπέρα, αν έβρισκε πιο ισχυρά ερείσματα. Φυσικά κανένα κίνημα δεν δημιουργείται στο κενό, χωρίς δηλαδή κάποιο κοινωνικό υπόβαθρο. Ωστόσο έχει πάντα σημασία τι επιδιώξεις έχει, με ποιους συμμαχεί και τι μέσα πάλης χρησιμοποιεί.

Είναι δεδομένο ότι η προεδρία Ρουχανί δεν πέτυχε την «αναπτυξιακή έκρηξη» που υποσχόταν για να δημιουργηθούν νέες θέσεις εργασίας και να ανέβει το βιοτικό επίπεδο των ιρανών εργαζομένων, σε μια χώρα όπου οι νέοι κάτω των 25 χρονών αποτελούν το 40% (στην Ελλάδα είναι το 23,6%). Ούτε οι δόσεις φιλελευθεροποίησης της δημόσιας κοινωνικής και πολιτικής σφαίρας που επιχειρήθηκαν τα τελευταία χρόνια στην ιρανική κοινωνία, ούτε πολύ περισσότερο η σε μεγάλη έκταση άρση του εμπάργκο από το 2016 ήταν αρκετά για να αμβλυνθούν οι ανισότητες και να ικανοποιηθούν τα αιτήματα που προσπαθεί να επιβάλλει το κίνημα των εργαζομένων.

Είναι σίγουρο πάντως ότι οι προστριβές στο εσωτερικό του καθεστώτος μεταξύ «σκληροπυρηνικών» και «μετριοπαθών», για τον πολιτικό και οικονομικό προσανατολισμό (πυρηνικό πρόγραμμα, σχέσεις με Δύση κ.λπ.) αλλά και τον έλεγχο της εξουσίας δημιούργησαν κάποιες προϋποθέσεις για να εμφανιστεί μια αμφισβήτηση που εκφράστηκε στις πρόσφατες κινητοποιήσεις. Δεν μπορεί να αποκλειστεί άλλωστε και το ενδεχόμενο οι κινητοποιήσεις αυτές να ήταν —στην πρώτη φάση τους τουλάχιστον— και αποτέλεσμα αυτής της σύγκρουσης μεταξύ των δύο κύριων μερίδων του καθεστώτος. Το επόμενο διάστημα θα φανεί καλύτερα ποιες είναι οι επιδιώξεις όλων των πλευρών και τα καθήκοντα του εργατικού κινήματος.

■ Χρήστος Ζάκας

170 χρόνια Κομμουνιστικό Μανιφέστο

Το πρώτο επαναστατικό πρόγραμμα της

Δημιουργία του εργατικού κινήματος

Ο 19^{ος} αιώνας είναι η εποχή της εγκαθίδρυσης, επέκτασης και ανάπτυξης των καπιταλιστικών παραγωγικών σχέσεων σε Δυτική Ευρώπη και ΗΠΑ, με τέτοιο ρυθμό που καλύπτονται προσωρινά όλες οι αντιθέσεις του συστήματος που γιγαντώνονται. Η νεοαναδυόμενη ευρωπαϊκή μπουρζουαζία, συνεχώς πλουτίζει και εδραιώνει την κυριαρχία της. Παράλληλα στις βασικές χώρες της Ευρώπης που τότε εκβιομηχανίζονται -Βρετανία, Γαλλία, Βέλγιο, γερμανικά κράτη- η εργατική τάξη πληθαίνει, γίνεται η βασική τάξη της νέας κοινωνικής δομής και ο μοχλός παραγωγής όλου το κοινωνικού πλούτου. Αυτή όμως η

ανάπτυξη πατάει πάνω στην σκληρή εκμετάλλευση της εργατικής τάξης και εσωκλείει μία άγρια αντιπαράθεση: ανάμεσα στον εξωκοσμικό πλούτο των αστών και την εξαθλίωση των εργατών, ανάμεσα στην απόλυτη εξουσία και την απόλυτη εξάρτηση και καταπίεση. Αναπτύσσονται δύο κόσμοι ξένοι, εχθρικοί και ασυμβίβαστοι μεταξύ τους. Η ζωή στις εργατικές συνοικίες των νέων πόλεων είναι κόλαση. Το προσδόκιμο ζωής των εργατών φτάνει έως και το μισό απ' το ήδη χαμηλό επίπεδο των εξαθλιωμένων αγροτών, λόγω κακής διατροφής, εργατικών ασθενειών και ατυχημάτων, άθλιων συνθηκών υγιεινής. Μέσα στο κύμα ανάπτυξης, δεν λείπουν οι περιοδικές κρίσεις της βιομηχανίας που πετούν χιλιάδες εργάτες, ολόκληρες πόλεις ή συνοικίες στην απόλυτη ένδεια.

Μέσα σε αυτές τις συνθήκες γεννιέται το εργατικό κίνημα, που εξελίσσεται και ωριμάζει μέσα από την σύγκρουση όλων αυτών των αντιφάσεων, μέσα στην ίδια την ταξική πάλη. Εργατικοί αγώνες ξεσπούν, που παίρνουν πολλές φορές τη μορφή των αυθόρμητων εξεγέρσεων, όχι μόνο πλέον των φτωχών εναντίον των πλουσίων. Αλλά των εργατών εναντίον των εργοδοτών, των βιομήχανων και των αστών. Εμφανίζονται και ωριμάζουν οι πρώτες μορφές μόνιμης συλλογικής οργάνωσης των εργαζομένων ως κομμάτια της ίδιας ενιαίας κοινωνικής τάξης: ενώσεις εργατικής αλληλοβοήθειας, σωματεία κ.ά. Οι κραυγές εξέγερσης και διαμαρτυρίας της εργατικής τάξης ανοίγουν σταδιακά το δρόμο σε πιο συστηματικές προτάσεις και μοντέλα αναδιοργάνωσης της κοινωνίας στη βάση της συλλογικής ιδιοκτησίας. Εξαπλώνονται οι σοσιαλιστικές ιδέες και συγκεκριμένα σχέδια αυτής της εναλλακτικής κοινωνικής οργάνωσης που φαντάζουν εφικτά, αντικαθιστούν τις θολές ουτοπικές απόψεις για μία καλύτερη και πιο δίκαιη κοινωνία. Εμφανίζονται διάφορα ρεύματα που προσπαθούν να επεξεργαστούν και να συγκροτήσουν ένα σχέδιο γι' αυτήν την άλλη κοινωνία σε ένα κυρίως θεωρητικό και ιδεολογικό επίπεδο.

Πολιτική Ωρίμανση του εργατικού κινήματος - Επικράτηση του επαναστατικού κομμουνισμού

Το προτσές εκείνης της περιόδου, μέ-

χρι και την ολοκλήρωση της συγγραφής του Μανιφέστου, αφορά την πάλη και την σύγκρουση μέσα στις γραμμές του εργατικού κινήματος για τον κοινωνικό, πολιτικό, ιδεολογικό και οργανωτικό διαχωρισμό του από τον μικροαστικό ριζοσπαστισμό που εκπροσωπούσαν τα ρεύματα των Ουτοπικών Σοσιαλιστών, Μπαμπεφιστών, Μπλανκιστών, Προυντιστών κ.ά. και την επικράτηση των αρχών του επαναστατικού κομμουνισμού των Μαρξ-Ενγκελς, που θα επιτρέψει στη συνέχεια την ανεξάρτητη πολιτική δράση του προλεταριάτου.

Α) Ουτοπικοί Σοσιαλιστές - Όουεν, Φουριέ, Καμπέ, Τριστάν: Παρά την αντίληψη που υπάρχει ότι ήταν κάποιοι ονειροπόλοι ιδεαλιστές, αποκομμένοι από την κοινωνική και οικονομική πραγματικότητα της εποχής τους, ήταν λαμπροί κριτικοί της αστικής κοινωνίας, που συνέλαβαν τα βασικά χαρακτηριστικά της εξέλιξης και των αντιφάσεων της. Ήταν πρόδρομοι των μεταρρυθμίσεων που απαιτούνταν για την εγκαθίδρυση μιας αταξικής κοινωνίας. Οι Μαρξ-Ενγκελς, διδάχτηκαν απ' αυτούς και ανέπτυξαν πολλές από τις ιδέες τους. Παρ' όλ' αυτά ο ουτοπικός σοσιαλισμός διέπτονταν από πολλές αντιφάσεις. Οι βασικές αδυναμίες τους ξεπεράστηκαν από τον επιστημονικό σοσιαλισμό: i) το σχέδιο για το σοσιαλισμό αντιτάσσονταν απλά στην υπάρχουσα αστική κοινωνία χωρίς να υπάρχει μία επιστημονική ανάλυση και μελέτη της προόδου και των αντιφάσεων της δεύτερης, ii) η κύρια κινητήρια δύναμη για το εγχείρημα της νέας κοινωνίας ήταν η εκπαίδευση και η προπαγάνδα. Οι ουτοπικοί σοσιαλιστές πίστευαν πολύ στην «προπαγάνδα της πράξης» (θα μαζικοποιηθούν οι γραμμές μας αν οι εργάτες δουν στην πράξη ένα μικρό παράδειγμα του τι προσπαθούμε να κάνουμε, π.χ. άμεση δημιουργία συνεταιρισμών), που αργότερα θα επηρεάσουν τους αναρχικούς αλλά και τα ρεύματα της λεγόμενης «ατομικής τρομοκρατίας». Όσο σημαντική κι αν ήταν αυτή η προπαγάνδα δεν μπορούσε όμως να υποκαταστήσει την ανεξάρτητη πολιτική δράση της εργατικής τάξης, iii) υπερτίμηση του ρόλου της «λογικής» στον τρόπο που λειτουργούν οι πλατιές μάζες, δίνοντας κατ' επέκταση μεγαλύτερη βαρύτητα στην ατομική υπόσταση και υποβιβάζοντας την κοινωνική ταξική διαίρεση και iv) η πολιτική δράση είναι σπατάλη δυνάμεων, όλες οι προσπάθειες πρέπει να επικεντρωθούν στην οικονομική απελευθέρωση του προλεταριάτου.

Β) Η εξέλιξη του Ουτοπικού Σοσιαλισμού με το πέρασμα στην προλεταριακή επαναστατική δράση και οργάνωση - Βάιτλινγκ, Προυντόν, Μπαμπέφ, Μπλανκί κ.ά. Οι Μπλανκιστές, Μπαμπεφιστές και γενικά οι γερμανικές επαναστατικές οργανώσεις αυτού του ρεύματος, ήταν ένας κρίκος της αλυσίδας που οδήγησε από τις αστικές επαναστάσεις του 16ου, 17ου και 18ου αιώνα στην επαναστατική προλεταριακή δράση του 19ου και 20ου. Τα κύρια επιτεύγματά τους:

i) η συνειδητοποίηση της αναγκαιότητας πολιτικής δράσης του προλεταριάτου για την κατάληψη της εξουσίας, καθώς είχαν καταλάβει πως η πολιτική εξουσία έπαιξε σημαντικό ρόλο στην παγίωση της εκμετάλλευσης που είχε επιβληθεί στην εργατική τάξη. Υποστήριξαν την πολιτική δράση νέου επαναστατικού τύπου συνδεδεμένη με την προοπτική της ανατροπής του αστικού κράτους και υπεράσπισαν τον επαναστατικό τύπο οργάνωσης της πρωτοπορίας. Ενός πυρήνα δηλαδή βαθιά συνειδητοποιημένων, σκληρών και πειθαρχημένων κομμουνιστών που θα μπορούσαν να νικήσουν τον ισχυρό εχθρό. Αλλά για αυτά τα ρεύματα η πάλη για την εξουσία πηγάζει από μία μικρή μειοψηφία της κοινωνίας. Άρα η οργάνωση που εξυπηρετεί αυτή την πολιτική σκέψη είναι μυστική και ελιτίστικη. Η επαναστατική αυτενέργεια υπό την καθοδήγηση μιας ηγεσίας, αντικαθίσταται από τον επαναστατικό ακτιβισμό. Για τους Μπαμπεφιστές, τους Μπλανκιστές κτλ οι οικονομικοί στόχοι του αγώνα θα επιτυγχάνονταν μέσα από την επανάσταση και μ' αυτή την έννοια δεν πλησίασαν καν τον «οικονομισμό» των ουτοπικών σοσιαλιστών, υποτιμώντας την σημαντικότητα της πάλης για μεταρρυθμίσεις.

Η συγγραφή του Μανιφέστου

Ο Μαρξ και ο Ένγκελς ανέλαβαν την γιγάντια προσπάθεια, να συγκρουστούν με αυτές τις αδυναμίες και να τις ξεπεράσουν. Ταυτόχρονα επηρεάστηκαν και οι ίδιοι από τις ιδέες των ουτοπικών σοσιαλιστών, έπιασαν τη συνέχεια της επαναστατικής δράσης και της επαναστατικής οργάνωσης που αναπτύχθηκε από τον Μπαμπεφισμό και τον Μπλανκισμό, και τις συνδύασαν με την εμπειρική παρατήρηση της εξέλιξης του καπιταλισμού, της αστικής τάξης και του προλεταριάτου. Χρησιμοποίησαν το τεράστιο σώμα γνώσης που αντλήθηκε από πολλές εμπειρίες και εμπειρικά δεδομένα και το συνέδεσαν με τα ταξικά συμφέροντα του προλεταριάτου, του οποίου την αντίληψη τελικά εξέφρασαν με το πρώτο επαναστατικό πρόγραμμα στην ιστορία της ανθρωπότητας, το Κομμουνιστικό Μανιφέστο.

Η όλο και μεγαλύτερη κοινωνική αντίληψη των Μαρξ-Ενγκελς δεν ήταν αποτέλεσμα μίας διανοητικής προσπάθειας αποκομμένης από την πραγματική ζωή που ξετυλιγόταν γύρω τους. Τόσο τα επιστημονικά, όσο και τα ηθικά τους κίνητρα πήγαζαν από την διάθεση να αντιμετωπίσουν οι κοινωνικές συνθήκες: η φτώχεια των εργατών, οι εξεγέρσεις τους, οι πολι-

«**Ε**να φάντασμα πλανάται πάνω από την Ευρώπη, το φάντασμα του κομμουνισμού. [...] Είναι καιρός πια οι κομμουνιστές να εκθέσουν ανοιχτά μπροστά σ' όλο τον κόσμο τις αντιλήψεις τους, τους σκοπούς τους, τις επιδιώξεις τους και ν' αντιπαράθουν στο παραμύθι του κομμουνιστικού φαντάσματος ένα Μανιφέστο του ίδιου του κόμματος.»

Συμπληρώνονται 170 χρόνια από τη συγγραφή του «Κομμουνιστικού Μανιφέστου», από τους Καρλ Μαρξ και Φρίντριχ Ένγκελς (Φλεβάρης 1848), του κολοσσιαίου έργου της ανθρώπινης διανόησης και της παγκόσμιας φιλοσοφίας, που γαλουχεί γενιές κομμουνιστών. Η συγγραφή του, συμπίπτει με την δημιουργία του σύγχρονου εργατικού κινήματος και την ολοκληρώνει πολιτικά και προγραμματικά. Αποτελεί την έκφραση του πρώτου επαναστατικού μεταβατικού προγράμματος, της ανάγκης δηλαδή να ξεπεραστεί η αντίφαση ανάμεσα στην ωρίμανση των αντικειμενικών παραγόντων αναγκαίων για τη νίκη της σοσιαλιστικής επανάστασης, και την ανωριμότητα του υποκειμενικού παράγοντα - του επιπέδου συνειδησης της εργατικής τάξης και της ηγεσίας της. Ο Μαρξ και ο Ένγκελς με το Κομμουνιστικό Μανιφέστο εισάγουν στο στοιχειώδες κίνημα της αυθόρμητης έκφρασης και αυτοοργάνωσης της εργατικής τάξης, το πρόγραμμα, τις αρχές δηλαδή του επιστημονικού σοσιαλισμού, του κομμουνισμού, που δίνει έμφαση τόσο στο σοσιαλιστικό στόχο, όσο και στην ανάγκη να δράσουν πολιτικά οι εργαζόμενοι πατώντας πάνω στην ταξική τους ανεξαρτησία για να επιτύχουν το στόχο αυτό. Είναι το πρώτο έργο που αποκρυσταλλώνει το ιστορικό καθήκον της εργατικής τάξης ως επαναστατικό υποκείμενο της ιστορίας, για την ανατροπή του καπιταλισμού και την οικοδόμηση της σοσιαλιστικής κοινωνίας. Μ' αυτήν την έννοια είναι το έργο που μετατρέπεται το κομμουνιστικό όραμα, από «φάντασμα», όπως αναφέρεται στις θρυλικές γραμμές του προλόγου του Μανιφέστου, στη μόνη ρεαλιστική λύση ενάντια στις αντιφάσεις και τη βαρβαρότητα του καπιταλισμού, που πατάει πάνω πλέον σε επιστημονική ανάλυση και προγραμματικές αρχές.

εργατικής τάξης - Η πορεία προς τη συγγραφή του

τικοί τους αγώνες, που ξεδιπλώνονταν μπροστά τους. Δε ζύμωναν όμως θεωρίες μόνο για να παραμείνουν στη σφαίρα του επιστημονικού κόσμου, με τον οποίο όξυναν την ιδεολογική αντιπαράθεση. Προέβαλαν τις θεωρίες και τα συμπεράσματά τους και τα δοκίμαζαν στην ίδια την εργατική τάξη, μέσα στη ζωντανή δράση.

Ο Ένγκελς γράφει σχετικά μ' αυτό: «*Δε σκοπεύαμε λοιπόν καθόλου να ψιθυρίσουμε αποκλειστικά στο αυτί του „επιστημονικού“ κόσμου τα νέα επιστημονικά συμπεράσματα, εκθέτοντάς τα σε χοντρά βιβλία. Αντίθετα. Βρισκόμασταν κιάλας και οι δυο βαθιά μέσα στο πολιτικό κίνημα, είχαμε ορισμένους οπαδούς ανάμεσα στους διανοούμενους, ιδίως της δυτικής Γερμανίας, και σημαντική επαφή με το οργανωμένο προλεταριάτο. Ήμασταν υποχρεωμένοι να θεμελιώσουμε επιστημονικά την άποψή μας. Αλλά ήταν εξίσου σπουδαίο για μας να κερδίσουμε με τις πεποιθήσεις μας το ευρωπαϊκό και πριν απ' όλα το γερμανικό πολεταριάτο.*

Η συγγραφή του Μανιφέστου ήταν μία παράλληλη διαδικασία με την προσπάθεια οργανωτικής συγκρότησης από τους Μαρξ-Ένγκελς και την δημιουργία των πρώτων οργανώσεων/ενώσεων. Το 1847 ιδρύεται η «Ένωση Κομμουνιστών» πάνω στις αρχές του επιστημονικού σοσιαλισμού. Στο πρώτο συνέδριό της, εγκρίθηκε το καταστατικό της. Το σύνθημα της προηγούμενης «Ένωσης Δικαίων»¹, «*Όλοι οι άνθρωποι είναι αδέρφια*», το αντικατέστησε ένα καινούριο, καθαρά ταξικό, προλεταριακό σύνθημα: «*Προλετάριοι όλων των χωρών ενω-*

θείτε! Το πρώτο άρθρο του καταστατικού, διατύπωνε τον πολιτικό σκοπό της Ένωσης: «*να ανατραπεί η αστική τάξη, να κυριαρχήσει το προλεταριάτο, να καταργηθεί η παλαιά αστική κοινωνία που στηρίζεται στον ανταγωνισμό των τάξεων και να δημιουργηθεί μια καινούρια κοινωνία χωρίς τάξεις και χωρίς ατομική ιδιοκτησία*».

Στους Μαρξ-Ένγκελς ανατέθηκε να γράψουν το πρόγραμμα της Ένωσης, το «Μανιφέστο του Κομμουνιστικού Κόμματος». Η συγγραφή του «Μανιφέστου» ξεκίνησε με ένα πρώτο υλικό που αποτελούνταν από την «ομολογία πίστης» στην Ένωση που έγραψε ο Ένγκελς ως εκπρόσωπός της από το Παρίσι. Ο Ένγκελς, στην προσπάθειά του να πείσει για την ορθότητα των δικών του ιδεών και του Μαρξ, κόντρα σε μικροαστικές αντιλήψεις άλλων μελών της Ένωσης, ξεκίνησε συζητήσεις μέσα στους εργάτες, κυρίως στους ράφτες και τους επιπλοποιούς. Οι συζητήσεις αυτές απέδωσαν καρπούς αφού οι εργάτες του Παρισιού τον εξουσιοδότησαν να γράψει αυτός την «ομολογία πίστης» εξ ονόματος των «Δικαίων» του Παρισιού προς την Ένωση. Αυτό έγινε τον Οκτώβρη του 1847 και την έγραψε σε 25 ερωτήσεις - απαντήσεις, στέλνοντάς την με γράμμα στον Μαρξ, στα πλαίσια της αναγκαιότητας επεξεργασίας του προγράμματος της «Ένωσης των Κομμουνιστών» γράφοντάς του τα εξής:

«*Σκέψου λίγο την ομολογία πίστης. Πιστεύω ότι το καλύτερο είναι η απάλειψη της μορφής της κατήχησης και ο τίτλος „Κομμουνιστικό Μανιφέστο“. Πρέπει να του προ-*

*σθέσουμε έναν ορισμένο όγκο ιστορίας και η σημερινή του μορφή δεν προσφέρεται πολύ καλά γι' αυτό. Θα πάρω μαζί μου από το Παρίσι ό,τι έγραφα. Είναι απλά αφηγηματικό, αλλά έχει άθλια συνταχθεί, με τρομερή βιασύνη*². Το αποτέλεσμα των συζητήσεων στο συνέδριο ήταν η ανάθεση στον Μαρξ της σύνταξης της νέας «ομολογία πίστης» της Ένωσης σαν το επίσημο πρόγραμμά της. Ο Μαρξ δέχτηκε και έτσι κατέληξε να γράψει το «Κομμουνιστικό Μανιφέστο», μόλις σε ηλικία 28 χρόνων. Το ολοκλήρωσε στις αρχές του Φλεβάρη του 1848. Το χειρόγραφο στάλθηκε στο Λονδίνο όπου και εκδόθηκε στα μέσα του ίδιου μήνα. Ήταν η περίοδος που ξέσπασε η επανάσταση στο Παρίσι, την οποία και μελέτησε ο Μαρξ γράφοντας το έργο του «*Οι ταξικοί αγώνες στη Γαλλία 1848-1850*».

■ Άννα Ασλανίδη

1. Η «Ένωση των Δικαίων» είχε ιδρυθεί στο Παρίσι το 1836 από Γερμανούς εργάτες και διανοούμενους που είχαν επηρεαστεί από τις διάφορες σοσιαλιστικές ιδέες. Ο Βάιτλινγκ ήταν ηγετικό στέλεχος. Ο Μαρξ και ο Ένγκελς δεν έγιναν μέλη, γιατί δε συμφωνούσαν με τη γραμμή στη δράση της και προπάντων με τη στενή συνωμοτική τακτική της. Η «Ένωση Δικαίων» ήταν ο πρόδρομος της «Ένωσης Κομμουνιστών», με την ιδεολογική επικράτηση των απόψεων των Μαρξ-Ένγκελς στο εσωτερικό της.

2. Γράμμα στον Μαρξ της 23ης - 24ης του Νοέμβρη 1847.

ΛΕΝΙΝ – ΛΟΥΞΕΜΠΟΥΡΓΚ – ΛΙΜΠΝΕΧΤ: ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΚΟΛΟΣΣΟΙ ΤΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ

Ομήνας Ιανουάριος έχει στιγμάτισει την ιστορία του παγκόσμιου εργατικού κινήματος με τον θάνατο τριών εκ των πιο σημαντικών μαρξιστών επαναστατών του προηγούμενου αιώνα. Με τις δολοφονίες του Καρλ Λίμπνεχτ και της Ρόζα Λούξεμπουργκ στις 15 Ιανουαρίου το 1919 στη Γερμανία, και τον θάνατο του Λένιν στις 21 Ιανουαρίου του 1924, ολοκληρώνεται μια περίοδος που χαρακτηρίζεται αφενός από τις επαναστάσεις που σάρωσαν την Ευρώπη μετά τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο (αποτέλεσμα των οποίων ήταν η εγκαθίδρυση, για πρώτη φορά, ενός εργατικού κράτους στη Ρωσία) και αφετέρου από την προδοσία της σοσιαλδημοκρατίας.

Με το ξεκίνημα του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου οι εργατικές τάξεις των ευρωπαϊκών χωρών αντιμετώπισαν την προδοτική στάση της σοσιαλδημοκρατικής Δεύτερης Διεθνούς, η οποία υποτάχθηκε στις πολεμικές επιδιώξεις των ευρωπαϊκών αστικών τάξεων, οδηγώντας το ευρωπαϊκό προλεταριάτο στον αλληλοσπαραγμό, κάτω από τις σημαίες των αστικών τάξεων της Γερμανίας, της Γαλλίας, της Αγγλίας και των υπόλοιπων ιμπεριαλιστικών δυνάμεων. Με ελάχιστες εξαιρέσεις, οι εκπρόσωποι των σοσιαλδη-

μοκρατικών κομμάτων στα κοινοβούλια ψήφισαν υπέρ των πολεμικών δαπανών και κάλυψαν πολιτικά τον ιμπεριαλιστικό πόλεμο. Το γερμανικό Σοσιαλδημοκρατικό Κόμμα, το οποίο είχε απομακρυνθεί από την επαναστατική στρατηγική και τακτική, είχε εκπαιδεύσει με τη ρεφορμιστική πολιτική του την εργατική τάξη. Στις εγκληματικές ρητορείες των ηγετών του, Καρλ Κάουτσκι και Εντουάντ Μπέρνσταϊν, υψώθηκαν ως μοναδικές φωνές αντίστασης η άρνηση του Καρλ Λίμπνεχτ να ψηφίσει τις πολεμικές πιστώσεις και της Ρόζα Λούξεμπουργκ να δεχτεί την καταράκτα του σοβινισμού, ξεκινώντας αντιπολεμική καμπάνια.

Καθώς ο πόλεμος έφτανε στο τέλος του, με βαριές συνέπειες για το γερμανικό προλεταριάτο, ήταν αναγκαία η δημιουργία ενός νέου επαναστατικού κόμματος, που θα οδηγούσε τους εργάτες στην ανατροπή του καπιταλιστικού συστήματος. Τον Δεκέμβριο του 1918 ιδρύεται το KPD (S), οι λεγόμενοι Σπαρτακιστές, που αργότερα θα σχηματίσουν το ΚΚ Γερμανίας. Όντας ένα νέο κόμμα, χωρίς έμπειρα στελέχη και ηγεσία και απέχοντας ακόμη από την κατάκτηση της πλατιάς υποστήριξης των εργαζόμενων μαζών, προβαίνει λίγο μετά την ίδρυση του σε μια αυτοκαταστροφική εξέγερση ενάντια στη σοσιαλδημοκρατική κυβέρνηση του καγκελαρίου Σάιντεμαν. Η Λούξεμπουργκ, αν και αντιτάχθηκε στην εξέγερση, θεωρώντας την πρόωρη, δεν κατάφερε να την εμποδίσει. Τα ένοπλα αποσπάσματα της κυβέρνησης, τα λεγόμενα Φράικορπς, συνέλαβαν τους δύο επαναστάτες στις 15 Ιανουαρίου και τους εκτέλεσαν.

Η Λούξεμπουργκ δεν υπήρξε απλώς μια αδιάλλακτη επαναστάτρια, αλλά και μια σημαντική μαρξίστρια, που προσπάθησε να εξοπλίσει με το θεωρητικό της

έργο τους εργαζόμενους ενάντια στη ρεφορμιστική καταράκτα των Μπέρνσταϊν και Κάουτσκι. Το έργο της περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τα *Μεταρρύθμιση ή Επανάσταση*; και *Μαζική απεργία, Κόμμα, Συνδικάτα*, ενώ στη *Συνσώρευση του Κεφαλαίου* η Λούξεμπουργκ επιχειρήσε να ερμηνεύσει την εξέλιξη και την κρίση της καπιταλιστικής οικονομίας.

Αν ωστόσο η γερμανική επανάσταση ηττήθηκε από την προδοσία της σοσιαλδημοκρατίας και την ελλιπή προετοιμασία των επαναστατών, η ρώσικη επανάσταση που προηγήθηκε, θριάμβευσε υπό την ηγεσία των Μπολσεβίκων, των οποίων ηγέτης ήταν ο Βλαντιμίρ Ίλιτς Ουλιάνοφ (Λένιν).

Ο Λένιν ξεκίνησε τον βίο του στο επαναστατικό κίνημα από νεαρή ηλικία. Δέχτηκε πολλαπλές διώξεις, φυλακίσεις και εξορίες από το τσαρικό καθεστώς, έχοντας πρωταγωνιστικό ρόλο στην ανάπτυξη και ενοποίηση των πρώτων μαρξιστικών ομάδων στη Ρωσία. Αξιοσημείωτη ήταν η συμβολή του στην ανάπτυξη της μαρξιστικής σκέψης και πολιτικής. Μια εντελώς συνοπτική απαρίθμηση της συνεισφοράς του περιλαμβάνει τα εξής:

α) Έθεσε τις βάσεις για τον πρότυπο τρόπο πολιτικής οργάνωσης του προλεταριάτου με το έργο του *Τι να κάνουμε*.

β) Ήταν ο πρώτος μαρξιστής που με ολοκληρωμένο τρόπο κατανόησε το πέρασμα του καπιταλισμού στην εποχή της παρακμής του, στην εποχή του ιμπεριαλισμού, χαρακτηρίζοντάς την ως «εποχή πολέμων, επαναστάσεων και αντεπαναστάσεων», καταδεικνύοντας τον ιστορικά επίκαιρο χαρακτήρα της σοσιαλιστικής επανάστασης.

γ) Με το έργο του *Κράτος και Επανάσταση* έριξε το σύνθημα του τσακίσματος του αστικού κράτους,

δείχνοντας τον σωστό δρόμο για την εργατική εξουσία.

δ) Υπήρξε συνιδρυτής της Τρίτης Διεθνούς, η οποία υπερασπίστηκε το ατιμασμένο από την σοσιαλδημοκρατία όνομα του Σοσιαλισμού, βοήθησε στην ίδρυση πολλών δεκάδων κομμουνιστικών κομμάτων σ' όλο τον πλανήτη και εμπλούτισε με τα τέσσερα πρώτα συνέδριά της την επαναστατική θεωρία.

Πρότυπο αφοσίωσης και συστηματικής, ακούραστης δουλειάς για την υπόθεση των εργαζόμενων, ο ηγέτης και πρωτεργάτης της Οκτωβριανής Επανάστασης πέθανε σε ηλικία 54 ετών.

Η ζωή και το έργο του Λένιν, της Λούξεμπουργκ και του Λίμπνεχτ δείχνουν τον δρόμο που πρέπει να ακολουθήσουν οι εργαζόμενοι και οι επαναστάτες προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι πόλεμοι, οι κρίσεις και η βαρβαρότητα στη ρίζα τους: το δρόμο της ανατροπής του καπιταλισμού και της εγκαθίδρυσης του σοσιαλισμού σε παγκόσμια κλίμακα. Το στίγμα τους παραμένει ανεξίτηλο στην ιστορία του παγκόσμιου εργατικού κινήματος και του μαρξισμού και η ζωή τους αποτελεί μέχρι σήμερα ένα λαμπρό παράδειγμα προς μίμηση.

Γ. Κ.

Νέο δόγμα Τραμπ: Στρατηγική ή φενάκη;

■ Κώστας Δικαίος

Τον περασμένο Δεκέμβριο ο πρόεδρος των ΗΠΑ, Ντόναλντ Τραμπ, παρουσίασε τη νέα στρατηγική εθνικής ασφάλειας των ΗΠΑ, το λεγόμενο νέο «Δόγμα Τραμπ», το οποίο φυσικά δεν αποτελεί σύλληψη μόνο του ίδιου αλλά προϊόν πολύμηνων διαβουλεύσεων με τους βασικούς προεδρικούς συμβούλους. Γενικά δεν πρόκειται για κάτι εντελώς καινούργιο, αφού βασίζεται στο κεντρικό προεκλογικό πολιτικό του σύνθημα «Πρώτα η Αμερική». Σε αυτό παρουσιάζονται η δυνατότητα του αμερικανικού ιμπεριαλισμού να στηριχτεί στις δικές του οικονομικές και στρατιωτικές δυνάμεις και να αναδιατάξει τις ισορροπίες στον πλανήτη με βάση τα δικά του συμφέροντα. Περιελάμβανε την ακύρωση ή την επαναδιαπραγμάτευση όλων των συμφωνιών με τα άλλα κράτη και ιμπεριαλισμούς, ακόμα και εκείνων που είχαν αποτελέσει πυλώνες της εξωτερικής πολιτικής των ΗΠΑ από την εποχή του Ψυχρού Πολέμου. Η σταθερότητα της αμερικανικής οικονομίας αναγόταν σε ζήτημα «εθνικής ασφάλειας» που θα έπρεπε να προασπιστεί ακόμα και με την χρήση στρατιωτικής ισχύος. Ο αμερικανικός ιμπεριαλισμός θα διατηρούσε μόνο τις διακρατικές σχέσεις που είναι «δικαίες και ανταποδοτικές».

Σε αυτές τις αναθεωρήσεις συμπεριελάμβανε ακόμα και το ΝΑΤΟ, τον ΟΗΕ, τις σχέσεις με την Ευρωπαϊκή Ένωση (με εγκώμια για το Brexit) ενώ φλέρταρε με ένα είδος συνεργασίας με την Ρωσία, η οποία βέβαια στο νέο δόγμα έχει ξεχαστεί τελείως. Παράλληλα εμφανιζόταν ως αντίπαλος των πολυεθνικών που είχαν επιβάλει το προηγούμενο διεθνές στάτους σύμφωνα με τα συμφέροντά τους και, υποτίθεται, εις βάρος των ΗΠΑ (!) και ως υποστηρικτής των εθνικών κεφαλαίων και της αμερικανικής εργατικής τάξης ενάντια στους μετανάστες και τους ξένους.

Ανεξάρτητα από την απάτη αυτών των απόψεων, με τις οποίες ο Τραμπ στόχευε να ξεγελάσει τα λαϊκά στρώματα και να συσπειρώσει τους συντηρητικούς γύρω από τον ίδιο μέσα στο Ρεπουμπλικανικό κόμμα, είναι γεγονός

ότι ο Τραμπ δημιουργεί συστηματικά σύγχυση με ψευδείς ή απλοϊκούς ισχυρισμούς, που οδηγούν τους αντιπάλους σε παροξυσμούς οργής και αγανάκτησης, για να παρουσιάσει στη συνέχεια την αντίδρασή του ως απόδειξη της ορθότητας των πράξεών του. Πρόκειται για κλασική ιμπεριαλιστική τακτική, μαζί βέβαια με την προσπάθεια αποσταθεροποίησης των διεθνών σχέσεων, με στόχο να μην μπορέσει ο αντίπαλος να εκμεταλλευτεί την υπεροχή του, μέχρι να εμφανιστεί ευνοϊκότερος συσχετισμός δυνάμεις (Συρία, Λιβύη, Ουκρανία). Ωστόσο η τακτική αυτή δημιουργεί προβλήματα στην πολυπολική παγκόσμια σκηνή όπως αυτή έχει διαμορφωθεί με βάση την σχετική οικονομική αδυναμία των ΗΠΑ, την στρατιωτική τους υπεροπλία, την ανάδειξη ανταγωνιστών (Κίνα, BRICS), την πολιτική αναβάθμιση της Ρωσίας και την υποχώρηση της ΕΕ, με παράλληλη όμως ενίσχυση της Γερμανίας. Αυτές οι ανισορροπίες μπορεί να οδηγήσουν σε μια απομόνωση τον αμερικανικό ιμπεριαλισμό που ασφαλώς –παρά τους λεονταρισμούς του Τραμπ– δεν πρόκειται να αντέξει τον παγκόσμιο ανταγωνισμό. Έτσι μια σειρά κέντρων εξουσίας στις ΗΠΑ αμφισβητούν τη διακυβέρνησή του και το δόγμα του, με αποτέλεσμα για πρώτη φορά στην ιστορία να μην γνωρίζουμε αν όλα τα λεγόμενα Τραμπ αποτελούν πράγματι την κύρια πολιτική του αμερικανικού ιμπεριαλισμού.

Το νέο δόγμα Τραμπ βασίζεται σε τέσσερις πυλώνες:

1. Προστασία των αμερικανικών συνόρων και εδαφών από τρομοκρατικές επιθέσεις, με ενίσχυση των μεθοριακών ελέγχων, των μυστικών υπηρεσιών, των δυνατοτήτων παρακολούθησης και βελτίωσης των συστημάτων για την απόκρουση κυβερνοεπιθέσεων. Τα μέτρα αυτά εφαρμόζονται ήδη εν μέρει, όπως με το αντιμεταναστευτικό διάταγμα που απαγορεύει την είσοδο στις ΗΠΑ σε πολίτες μουσουλμανικών χωρών και από τη Β. Κορέα. Αντίθετα, η κλιματική αλλαγή παύει πλέον να αποτελεί κίνδυνο για την ασφάλεια των ΗΠΑ.

2. Εκσυγχρονισμός και ανασυγκρότηση του αμερικανικού στρατού με ένα

μαζικό εξοπλιστικό πρόγραμμα 700 δις. δολαρίων για νέα όπλα και συστήματα αντιπυραυλικής προστασίας καθώς, όπως λέει ο Τραμπ, «μόνο με την ισχύ μπορεί να διατηρηθεί η ειρήνη». Να σημειώσουμε ότι βασική πολιτική των ΗΠΑ αποτελεί η ενίσχυση της πολεμικής βιομηχανίας (βλέπε πώληση όπλων στη Σ. Αραβία, εγκατάσταση αντιπυραυλικού συστήματος THAAD στη Ν. Κορέα για την παρακολούθηση όχι μόνο της Β. Κορέας αλλά και της Κίνας κ.ά.).

3. Ενίσχυση της ευημερίας των αμερικανών πολιτών με την ακύρωση ή αναδιαπραγμάτευση υφιστάμενων εμπορικών συμφωνιών, γιατί μόνο αν είναι οικονομικά ισχυρή η Αμερική θα διασφαλίσει τον ηγετικό της ρόλο. Ωστόσο αυτό σημαίνει σύγκρουση ακόμα και με τη Ν. Κορέα στον εμπορικό τομέα, όπου εμφανίζεται μεγάλο έλλειμμα στις εμπορικές συναλλαγές, με ακύρωση των ήδη υπάρχουσών συμφωνιών, την ίδια στιγμή που η Ν. Κορέα αποτελεί βάση της άμυνας απέναντι στην υποτιθέμενη απειλή της Β. Κορέας και στα ανοίγματα της Κίνας στη Σινική Θάλασσα και τον Ειρηνικό.

4. Προβολή της αμερικανικής ισχύος στο εξωτερικό, που σημαίνει αξιοποίηση της επιρροής των ΗΠΑ στον διπλωματικό τομέα και εκείνον της αναπτυξιακής βοήθειας για να διασφαλιστούν τα οικονομικά τους συμφέροντα και να διατηρηθούν υπό έλεγχο οι ανταγωνιστριες δυνάμεις ώστε να «προωθηθεί η ειρήνη»! Το δόγμα θεωρεί ως κράτη – παρίες τη Β. Κορέα και το Ιράν, ενώ αναφέρει ως «ρεβιζιονιστικές» την Κίνα και τη Ρωσία, που επιδιώκουν να αμφισβητήσουν την αμερικανική ισχύ και να αλλάξουν το παγκόσμιο *status quo* τόσο στο οικονομικό όσο και στο γεωστρατηγικό επίπεδο. Υπάρχει μια αλλαγή σε σχέση με τον Ομπάμα, αφού το νέο δόγμα όχι μόνο δεν θεωρεί τις χώρες αυτές ως εταίρους αλλά ανοικτά πλέον ως στρατηγικούς ανταγωνιστές που απειλούν να υπονομεύσουν την αμερικανική ασφάλεια και ευημερία. Με αυτήν την έννοια γίνονται κατανοητές ενέργειες των ΗΠΑ όπως η αναγνώριση της Ιερουσαλήμ ως πρωτεύουσας του Ισραήλ (που αποσταθεροποιεί την κατάσταση στη Μ. Ανατολή, πράγμα που δυσκολεύει τη Ρωσία να απολαύσει τα κέρδη μιας ειρήνευσης στη Συρία), η ενίσχυση των βαλτικών χωρών και της Πολωνίας, Ρουμανίας, Ουγγαρίας που με την «Πρωτοβουλία των τριών Θαλασσών» περικυκλώνουν την Ρωσία, την αμφισβήτηση της συμφωνίας για τα πυρηνικά με το Ιράν, που δυσκολεύει το θεοκρατικό καθεστώς της χώρας (το εμπάργκο είναι βασική αιτία των πρόσφατων διαδηλώσεων, αφού εντείνει τη δυσπραγία των λαϊκών στρωμάτων), την ενίσχυση των Κούρδων στην Συρία ενάντια στον Άσαντ και τους Τούρκους (τους οποίους κατηγορεί ότι μαζί με το Κατάρ ενισχύουν την τρομοκρατία), την απόσυρση από την UNESCO επειδή εκδίδει αντισραηλινά ψηφίσματα, την άρνηση χρηματοδότησης του ΟΗΕ επειδή ψήφισε ενάντια στην αναγνώριση της

Ιερουσαλήμ, τη συμπεριφορά νονού της μαφίας απέναντι σε κράτη – συμμάχους με απειλή να κοπεί η χρηματοδότηση αν ψηφίσουν στον ΟΗΕ ενάντια στην απόφαση Τραμπ (!), τη διακοπή στρατιωτικής βοήθειας στο Πακιστάν αν δεν συμμορφωθεί με τις αμερικανικές ανάγκες στην αντιμετώπιση της τρομοκρατίας στο Αφγανιστάν και πολλά άλλα. Ωστόσο η πολιτική αυτή μπορεί να αποδειχτεί φενάκη, αν λάβει κανείς υπόψη του την αντιφατικότητα και ρευστότητα του παγκόσμιου συσχετισμού και τη σχετική αδυναμία των ΗΠΑ.

Για την κατάσταση στη Συρία και τη Μ. Ανατολή ασφαλώς χρειάζεται να λάβει κανείς υπόψη του τόσο τη Ρωσία όσο και το Ιράν. Η Τουρκία εναντιώνεται όλο και περισσότερο σε σχέση με την στήριξη των Κούρδων. Οι ευρωπαίοι δεν βλέπουν καθόλου καλά τη διαίρεση που προκαλεί στο εσωτερικό της ΕΕ η αμερικανική πολιτική (στον ΟΗΕ η ΕΕ εμφανίστηκε διασπασμένη σε ό,τι αφορά την καταδίκη Τραμπ για την Ιερουσαλήμ, με τις συμμάχους των ΗΠΑ στην ανατολική Ευρώπη να ψηφίζουν υπέρ του), όπως και την επιθετικότητα απέναντι στο Ιράν, που βάζει εμπόδια σε μεγάλες οικονομικές συμφωνίες. Η Γερμανία για πρώτη φορά από το 1949 διατύπωσε με τόσο ξεκάθαρο τρόπο διαστάσεις του υπουργού εξωτερικών Γκάμπριελ το νέο δόγμα της εξωτερικής πολιτικής της χώρας στο οποίο γίνεται αναφορά σε διακριτή αποστασιοποίηση από τις ΗΠΑ και μακροπρόθεσμα σε μια σταδιακή προσέγγιση με τη Ρωσία.

Το δόγμα Τραμπ και η εθνική περιχαράκωση των ΗΠΑ, τα οποία στην Γερμανία θεωρούνται θεμελιακή μετατόπιση της αμερικανικής πολιτικής και όχι συγκυριακή αλλαγή λόγω Τραμπ, επιτείνουν την αντίληψη ότι οι ΗΠΑ δεν αποτελούν πλέον αξιόπιστο εγγυητή της δυτικής πολυπολικής αντίληψης και υποχρεώνουν τους Ευρωπαίους να επαναπροσδιορίσουν τη στάση τους. Το θέμα του εμπάργκο στην Ρωσία, για παράδειγμα, αφορά και τις ενεργειακές προμήθειες της Γερμανίας, πράγμα που δεν μπορεί να γίνει αποδεκτό, ενώ η αναγνώριση της Ιερουσαλήμ φέρνει τις ΗΠΑ σε σύγκρουση ακόμα και με συμμάχους όπως η Σ. Αραβία και η Αίγυπτος. Τέλος, η αντίδραση της Κίνας (με την οποία πρόσφατα υπέγραψε συμφωνίες ο Τραμπ!) ήταν κατηγορηματική, θεωρώντας ότι το δόγμα Τραμπ αποτελεί οπισθοδρόμηση σε ψυχροπολεμικές νοοτροπίες.

Οι αντιδράσεις που έχει προκαλέσει στο εσωτερικό των ΗΠΑ η πολιτική Τραμπ (άνοδος κινηματικών διαδικασιών, αρνητικά εκλογικά αποτελέσματα, ιστορικό ναδίρ αναφορικά με την εμπιστοσύνη των αμερικανών πολιτών στην κυβέρνησή τους) η σκληρή ενδο-ιμπεριαλιστική σύγκρουση σε έναν κόσμο που τα κέντρα της παγκόσμιας κυριαρχίας μετατοπίζονται και, το πιο σημαντικό, οι αντιστάσεις των λαών είναι πολύ πιθανόν να καταστήσουν το δόγμα Τραμπ (και όχι μόνο του Τραμπ) μια αυταπάτη...

